

Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Резонанс

Передruk матеріалів дозволяється лише
після погодження з СІАЗ: siaz@pochta.ru

№ 14

21 лютого 2012 р.

РЕЗОНАНС

Бюллетень матеріалів оперативної інформації електронних видань
Додаток до журналу "Україна: події, факти, коментарі"

№ 14 2012

Для керівників та їхніх референтів

Засновники

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Головний редактор

О. Онищенко, академік НАН України

Редакційна колегія

В. Горовий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту)
Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна

Заснований у 2003 році
Виходить двічі на тиждень

Адреса редакції:

НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна
Тел. (044) 524-25-48, (044) 525-61-03
E-mail: siaz@pochta.ru
[www.nbuv.gov.ua/siaz.html](http://www.nбуv.gov.ua/siaz.html)

Передрук — тільки з дозволу редакції

© Національна бібліотека України
імені В. І. Вернадського, 2012

ЗМІСТ

У центрі уваги	3
Аналітичний ракурс	
Н. Тарасенко	
Перспективи партії «Фронт змін» у контексті парламентських виборів-20126
В. Пальчук	
Озимі зернові культури у 2012 році: стан та прогноз урожаю	20
Законодавча влада	30
Виконавча влада	47
Політика	57
Економіка	61

У ЦЕНТРІ УВАГИ

Президент: Постійний діалог на високому рівні сприятиме розвитку відносин між Україною та Росією

Постійний діалог на високому рівні сприятиме ефективному розвитку двосторонніх відносин між Україною і Росією. Про це заявив Президент України В. Янукович під час зустрічі з Головою Державної думи Федеральних зборів Російської Федерації С. Нарішкіним. «Ми віримо, що контакти на високому рівні між нашими країнами завжди приноситимуть позитивний результат і будуть стабілізуючим фактором наших відносин», – сказав глава держави, нагадавши про стратегічний характер українсько-російських взаємин.

Глава держави також висловив упевненість, що відносини двох країн розвиватимуться й на рівні законодавчих органів. «Немає сумнівів, що ми створимо атмосферу дружби і взаєморозуміння між двома парламентами», – підкреслив В. Янукович. Він, окрім того, привітав С. Нарішкіна з обранням Головою Державної думи та побажав успішної роботи на цій посаді.

Зі свого боку С. Нарішкін подякував за можливість відвідати Україну, підкресливши: цей візит є першим, який він здійснює як Голова Державної думи Федеральних зборів РФ. «Я дуже сподіваюся, що цей візит буде продуктивним, ефективним, тим більше, що на тлі дуже активного політичного діалогу, який ведуть керівники наших країн, було дано хороший імпульс для розвитку співпраці у всіх сферах – економічній, гуманітарній, політичній», – сказав він.

«Нам дуже б хотілося, щоб міжпарламентське співробітництво і діалог допомагали зміцненню наших контактів та співпраці в усіх напрямах. Ми рішуче налаштовані на дуже активну й ефективну роботу», – зазначив С. Нарішкін (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2012. – 20.02.*).

Українсько-російські двосторонні взаємини мають набути нової динаміки і перейти в нову якість

Українсько-російські двосторонні взаємини мають набути нової динаміки і перейти в нову якість. На цьому наголосив Голова Верховної Ради України В. Литвин 20 лютого під час зустрічі з Головою Державної думи Федеральних зборів Російської Федерації С. Нарішкіним, який перебуває в Україні з офіційним візитом.

«Ми надаємо особливого значення Вашому візиту і з точки зору політичних взаємин, і з точки зору людських стосунків», – сказав В. Литвин. Керівник українського парламенту назвав символічним, що візит С. Нарішкіна збігся з відзначенням 20-річчя встановлення дипломатичних відносин між двома країнами. В. Литвин наголосив, що українсько-російські взаємини, в тому числі, їх парламентська складова, мають перейти у нову якість і відповідати інтересам як України, так і Росії.

Під час зустрічі сторони підкреслили, що важливою складовою стратегічного партнерства є активізація міжпарламентської співпраці на всіх рівнях та співробітництво в міжнародних парламентських форумах – ПАЧЕС, МПА СНД, ПАРЄ, ПА ОБСЄ. «Міжпарламентський діалог потрібно наповнити новим змістом», – сказав Голова Верховної Ради України.

В. Литвин і С. Нарішкін особливо наголосили на важливості законодавчого супроводу домовленостей, що досягнуті на найвищому рівні.

У свою чергу Голова Державної думи Федеральних зборів підкреслив, що візит до України є його першим закордонним офіційним візитом як керівника парламенту. За його словами, це підтверджує стратегічний характер відносин наших країн. «Ми високо цінуємо рівень взаємин між нашими країнами і парламентами», – сказав він.

Голова Верховної Ради України В. Литвин і Голова Державної думи Федеральних зборів Російської Федерації С. На-

ришкін висловились за синхронну ратифікацію Договору про зону вільної торгівлі з країнами СНД.

Сторони наголосили, що ратифікація цього документа поглибить умови торговельних операцій між господарюючими суб'єктами, сприятиме активізації торговельно-економічної співпраці в цілому та дасть можливість вийти на новий рівень міждержавного діалогу.

Під час зустрічі також обговорювалися питання щодо ратифікації національними парламентами ряду двосторонніх документів.

Зокрема, ішлося про ратифікацію Верховною Радою України угоди про спрощену процедуру перетину кордону для жителів прикордонних регіонів України і Росії, а Державною думою – угоди про відкриття і функціонування історико-культурних центрів. За словами В. Литвина, український парламент планує розглянути відповідну угоду 22 лютого, а Державна дума – у березні ц. р.

Також Голова Верховної Ради України В. Литвин і Голова Державної думи Федеральних зборів Російської Федерації С. Наришкін обговорили питання розширення культурно-гуманітарного співробітництва між двома країнами.

Зокрема, ішлося про приєднання України до Ради з гуманітарного співробітництва СНД і про питання набрання чинності для України Угоди про гуманітарну співпрацю держав-учасниць СНД.

В. Литвин висловився за важливість подальшого розвитку гуманітарної складової українсько-російських взаємин та активізації контактів у науковій сфері.

Голова Верховної Ради також наголосив на важливості як найшвидшого розв'язання питання щодо майбутнього громадської організації «Об'єднання українців Росії» (ОУР), справа про ліквідацію якого нині перебуває у Верховному суді Російської Федерації. На думку В. Литвина, закриття ОУР, яка є єдиною федеральнюю громадською організацією, що представляє національно-культурні інтереси української громади, послабить позиції двосторонньої співпраці.

Під час зустрічі Голова Верховної Ради України В. Литвин і Голова Державної думи Федеральних зборів Російської Федерації С. Нарішкін підписали спільну заяву щодо підвищення статусу головування в Міжпарламентській комісії зі співробітництва Верховної Ради України та Федеральних зборів Російської Федерації до рівня голів парламентів.

«Беручи до уваги важливе значення Міжпарламентської комісії зі співробітництва Верховної Ради України та Федеральних Зборів Російської Федерації у розвитку міжпарламентських зв'язків, відносин стратегічного партнерства між Україною та Російською Федерацією, Голови Верховної Ради України і Державної Думи Федеральних Зборів Російської Федерації вважають за доцільне підвищити статус співголів Міжпарламентської комісії до рівня Голови Верховної Ради України і Голови Державної Думи Федеральних Зборів Російської Федерації шляхом внесення відповідних змін до її Регламенту», – ідеться в заявлі (*Офіційний веб-сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2012. – 20.02).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Н. Тарасенко, мол. наук. співроб.

Перспективи партії «Фронт змін» у контексті парламентських виборів-2012

Політична партія «Фронт змін», очолювана А. Яценюком, на сьогодні є однією з небагатьох опозиційних сил в Україні, рейтинг якої дає підстави для оптимістичних прогнозів щодо її успіху на парламентських виборах. Згідно з даними опитування Центру Разумкова, яке проводилося з 9 по 16 грудня 2011 р., «Фронт змін» підтримали 9,6 % респондентів, що відповідає третій позиції у рейтингу політичних партій України після «Батьківщини» (15,8 %) та Партії регіонів (13,9 %).

За даними загальнонаціонального опитування, проведеного Фондом «Демократичні ініціативи» імені І. Кучерева та фірмою «Юкрейніан соціолоджі сервіс» 22 листопада – 6 грудня, на виборах до Верховної Ради України, якби вони відбувалися в грудні 2011 р., «Фронт змін» підтримали б 11,4 % респондентів. Водночас, згідно з опитуванням, за партію «Батьківщина» проголосували б 18,8 % респондентів, які мають намір брати участь у виборах, партію УДАР В. Кличка – 5,8 %. Інші опозиційні партії не долають 5-відсотковий бар'єр, встановлений новим виборчим законодавством.

Разом з тим попередні соціологічні опитування прогнозують рекордно низьку явку виборців на дільниці, і, виходячи з цього, головною інтригою виборів буде не те, на чиїй стороні опиниться більше голосів виборців, а те, чий вибoreць все-таки прийде голосувати. Тож, незважаючи на офіційний старт передвиборної кампанії лише за 90 днів до дня виборів, тобто 30 липня, українські політичні партії вже зараз намагаються якомога гучніше заявити про себе.

Партія «Фронт змін», зокрема, готовє до виборів новий імідж. За інформацією видання «Світло», для створення нового іміджу собі і своїй партії А. Яценюк запросив нового політтехнолога – сербського американця М. Івковича. За даними газети, А. Яценюк був розчарований результатами роботи росіян І. Валітова, В. Грановського, Д. Куликова та Т. Сергейцева, які створили йому у 2009 р. мілітарі-образ.

У «Фронті змін» інформацію про нового політтехнолога побічно підтвердили: «“Фронт змін” співробітничаче в рамках проекту “Консорціум по зміцненню виборчого й політичного процесу” з NDI, IRI, IFES, а також з іншими міжнародними інститутами, зокрема Фондом Фрідріха Науманна за Свободу й фондом Конрада Аденауера», – відповіли в прес-службі «Фронту змін».

«NDI, IRI, IFES, які мають непартійний статус, працюють з багатьма партіями в Україні. Зокрема, співробітники інституту організовували кілька семінарів для депутатів місцевих рад від “Фронту змін” з метою підвищення їхніх навичок роботи

в органах місцевого самоврядування», – зазначили в прес-службі. «Сьогодні готується другий форум молодих лідерів “Фронту змін”. Як одного з доповідачів можлива участь постійного співробітника NDI, фахівця з розвитку громадянського суспільства Марко Івковича», – додали у «Фронті змін».

Водночас один з українських політтехнологів повідомив, що «Івкович уже працює й допущений до всієї закритої інформації “Фронту змін”».

Як зазначає «Сего́дня», М. Івкович – громадянин Сербії, який є співробітником Національного демократичного інституту США. За інформацією видання, він причетний до створення сербської організації «Відсіч» – серця «бульдозерної революції» 2000 р. Крім того, М. Івкович співпрацював із грузинською організацією «Кмаро» і українською «Порою» та намагався організовувати подібну організацію в Росії, за що був висланий із країни і отримав статус нев'їзного. Востаннє слід М. Івковича виявляється в Киргизстані у 2010 р., коли там було повалено президента Бакієва.

Треба зазначити, що «Фронт змін» є досить молодою політичною партією, яка насамперед асоціюється з її лідером – відомим і успішним політиком А. Яценюком. Отримавши четвертий результат на президентських виборах у 2010 р. (6,96 %), А. Яценюк підвищив інтерес суспільства до очолюваної ним політичної сили, однак на сьогодні інших козирів, окрім політичних успіхів лідера, партія на має. Слабкою стороною партії «Фронт змін», як і більшості молодих політичних проектів, експерти називають нездатність пред'явити команду як таку. Не секрет, що свою особисту команду А. Яценюк міняє не просто часто, а постійно. Протягом останніх двох років А. Яценюк втратив декілька публічних прихильників і змінив кількох прес-секретарів. Останніми втратами «Фронту змін» стали помічник міністра надзвичайних ситуацій Я. Берназюк, який займався законотворчістю в партії, і ефективний медіа-менеджер І. Коберник, яка відповідала за зв'язки зі ЗМІ. У січні А. Яценюка зі скандалом залишили керівник партійного виборчого штабу І. Короб-

ко і керівник служби безпеки партії О. Копил. Якими б не були причини цих конфліктів, факт текучки кадрів – свідоцтво того, що А. Яценюк – швидше одиночний гравець. Покладаючи на парламентські вибори великі надії, він водночас не приховує, що прагне трансформувати свій результат як мінімум у спікерське крісло.

Електоральний ризик для А. Яценюка та його партії полягає в тому, що влада в будь-який момент зможе його «задушити в обіймах», запропонувавши яку-небудь посаду. Політолог В. Карасьов вважає, що «А. Яценюк досі не зробив рішучого кроку для того, щоб остаточно порвати з владою. Ще має надію, що можна з нею домовитися і отримати після виборів посаду Прем'єр-міністра. Він хоче грati в більш тонку гру, бо може собi це дозволити. У “Батьківщини” вибору немає, вона змушенa бути в опозиції і на жодну співпрацю з владою не піде. А. Яценюк і його “Фронт змін” залишаються досі між двома окопами – провладним та опозиційним. І це дуже небезично», – зазначив він.

Сьогодні в опозиційному таборі є як прихильники співпраці з А. Яценюком, так і противники. Тому головним завданням А. Яценюка в його комунікаціях з опозицією буде переконати своїх колег у тому, що інтереси політичних союзників він зможе ставити вище за свої особисті кар'єрні амбіції.

Особливого значення це завдання набуває в контексті домовленості опозиційних сил об'єднати зусилля на виборах до Верховної Ради 2012 р., досягнутої у День Соборності України. Наміри опозиції були зафіксовані в «Угоді про спільні дії об'єднаної опозиції» й «Маніфесті громадянської солідарності». У цих документах визначені загальні принципи діяльності опозиції в передвиборний період і зафіксовано положення про створення коаліції в майбутньому парламенті завдяки здобуттю, за розрахунками об'єднаної опозиції, більшості мандатів на найближчих парламентських виборах. Щоб дотриматися цієї мети, опозиціонери задекларували, що погоджуватимуть між собою всі дії щодо проведення чесних виборів, забезпечення справедливого підрахунку голосів і недопущення спотворення народного волевиявлення.

Опозиціонери домовилися також узгоджувати кандидатури членів окружних і дільничних виборчих комісій, забезпечивши за тим їхню ефективну роботу. А найголовніше – пообіцяли, що сформують єдиний список своїх висуванців у мажоритарних округах за принципом «один округ – один опозиційний кандидат». Вимоги до цих кандидатів: бездогана репутація, порядність і фаховість.

Як сказано в угоді, єдиним опонентом для об'єднаної опозиції є чинний режим і, відповідно, політичні сили, які його уособлюють. Задля злагодженості дій опозиціонери відмовилися від публічної критики одноного та взаємопоборювання й запевнили, що будуватимуть свої відносини на засадах взаємоповаги.

Документи підписали представники політичних сил, які входять до Комітету опору диктатурі (КОД), – Всеукраїнське об'єднання (ВО) «Батьківщина», «За Україну!», «Народна самооборона», «Наша Україна», «Народний рух України», «Реформи й порядок», Партія захисників вітчизни, ВО «Свобода», Українська соціал-демократична партія, «Фронт змін», а також партія «УДАР», яка до КОД не належить. До того ж її лідер В. Кличко підписав цей документ з деякими застереженнями.

У першому з них він «запропонував колегам відмовитися від взаємопоборювання, хибної та небезпечної риторики про те, які саме визначені партії та кандидати підуть у наступний парламент від опозиції». Друге застереження – щодо «висунення єдиних кандидатів від опозиції в кожному мажоритарному окрузі не шляхом розподілу квот між партіями, а шляхом попереднього відбору таких кандидатів місцевими виборцями в кожному окрузі».

Результати мають бути оприлюднені не пізніше ніж за півтора місяця до дня голосування, уточнив В. Кличко та його соратники: «Єдиним кандидатом, якого підтримають усі партії-учасниці угоди, вважається той, хто має найвищу підтримку серед виборців. Інші претенденти знімають свої кандидатури на користь цього кандидата не пізніше, ніж за місяць до дня голосування».

Утім, переможно заявивши про об'єднання, українські опозиціонери продовжують тягнути електоральну «ковіду» кожен сам на себе, що викликає скепсис у середовищі експертів щодо можливості повної консолідації на виборах до Верховної Ради в жовтні 2012 р. Зокрема, лідер «Фронту змін» А. Яценюк фактично взяв на себе функцію озвучення основних принципів об'єднання опозиційних зусиль у передвиборній кампанії та спільних дій після парламентських виборів. Політик заявив, що вважає за необхідне, аби опозиційні сили якнайшвидше подали свої списки кандидатів на одномандатних округах для початку формування єдиного списку кандидатів-мажоритарників від об'єднаної опозиції.

При цьому А. Яценюк зазначив, що у «Фронту змін» є 205 кандидатів для висунення на мажоритарних округах. Ці люди сьогодні проходять ретельну перевірку. При цьому він не виключив, що в процесі перевірки певна частина кандидатів об'єктивно відсіється.

Він запропонував партіям-членам КОДу та партії В. Кличка УДАР, яка приєдналася до об'єднаної опозиції, показати списки майбутніх кандидатів на мажоритарних округах.

«Ми кандидатами в депутати займаємося близько восьми місяців, і в процесі відбору з попереднього списку, який налічував близько 180 кандидатур, у списку з 205 позицій половина – інші люди», – зазначив він.

Тому, за словами А. Яценюка, якщо ставиться питання про визначення майбутніх кандидатів від об'єднаної опозиції на мажоритарних округах, треба, щоб політичні сили показали списки цих кандидатів уже зараз.

Говорячи про принципи визначення кандидатур від об'єднаної опозиції, він зазначив, що є три підходи. «Перший варіант – всі висувають по одному кандидату, замірюємо базовий рейтинг кожного і в травні знов робимо заміри рейтингу кожного кандидата. Хто найсильніший – отримає підтримку всіх».

Другий варіант, за його словами, формувати список, виходячи із сьогоднішніх рейтингів партій, розділити кількість округів, після чого фактично зафіксувати пропорції по округах.

Третій варіант – домовитись по кожному округу, виходячи з пропозиції обласних партійних організацій. «Тобто, перше – ми будемо мати рейтинги, друге – ми будемо мати пропорції і третє – ми будемо мати предмет домовленості фактично по кожній області», – зазначив лідер «Фронту змін».

«Жоден з цих варіантів не є досконалим. Математичної формулі немає. Тому треба застосувати всі три варіанти одночасно для формування єдиного списку від опозиції», – підкреслив він, додавши, що головною метою цього принципу має стати висунення кандидатів, які здатні перемогти від опозиції по мажоритарному округу і, головне, які повинні показати нову якість парламентаризму в Україні. При цьому він додав, що «Фронт змін» готовий у цьому питанні до компромісів заради спільної перемоги об'єднаної опозиції.

А. Яценюк вважає, що на парламентських виборах опозиція повинна максимально зосередитися на 175 одномандатних округах, але виставляти людей потрібно на всі 225. «Звичайно, людей ми виставимо на всі 225 округів – це і список тягне, і члени комісій, і шанс взяти більше. Але основна ударна сила буде спрямована саме на 175. Хоча буду відвертій: навіть 175 мандатів – це дуже оптимістичний можливий результат», – зазначив політик. А. Яценюк пояснив, що «зосередитися на 175 округах з 225 – це правильний підхід, який означає концентрацію там, де реально можна виграти». «Коли берешся за все відразу – програєш все. Деякі колеги по опозиції навіть пропонували обмежитися 150 округами», – наголосив А. Яценюк.

Прогнозуючи результат виборів, А. Яценюк заявив, що опозиція в наступній Верховній Раді отримає більшість, хоч і з незначною перевагою. «Це буде більшість з перевагою в два-три голоси. Може, 227 на 223. Адже, по суті, у країні двопартійна система. Пострадянська протистоїть проєвропейській, минуле – майбутньому. Але є тенденція, підтверджена результатами місцевих виборів, що європейські цінності просуваються на схід, ближче і ближче до Донецької області», – заявив лідер «Фронту змін».

Першими кроками об'єднаної опозиції після перемоги на виборах 2012 р. стане притягнення до відповідальності сьо-

годнішньої влади, заявив А. Яценюк. Насамперед, переконаний політик, новий парламент, у якому більшість сформує об'єднана опозиція, має створити спеціальний комітет Верховної Ради для розслідування тих зловживань, які чинить сьогоднішня влада.

Також А. Яценюк планує обрання свого (від опозиції) голови парламенту і позбавлення Президента права призначати «свій» уряд. «Позбавлення Президента Януковича права призначати свого Прем'єр-міністра і свій уряд, тому що тільки парламент дає згоду на призначення Прем'єра. У такий спосіб у Януковича відбирають виконавчу гілку влади. Все це збалансує країну, відновить конституційний устрій країни і принцип розподілу влади», – окреслив плани А. Яценюк.

26 січня на офіційному сайті А. Яценюка з'явилася інформація про те, що він буде представляти об'єднану опозицію на форумі в Давосі. Проте в офіційному списку громадян України, що брали участь у роботі форуму, А. Яценюк не значився. Не було згадки про лідера «Фронту змін» і в офіційному списку учасників форума в Давосі, виданому у вигляді окремої книги Всесвітнім економічним форумом. Насправді участь А. Яценюка звелася до виступу на українському ланчі В. Пінчука і зустрічей приватного характеру.

Спробу представити А. Яценюка як одного з учасників форуму в Давосі, з позицій лідера опозиції, з урахуванням серйозного статусу цього заходу експерти розцінили як спробу відразу після підписання угоди про об'єднану опозицію зробити все можливе для її розколу.

У цьому контексті глава правління Центру прикладних політичних досліджень «Пента» В. Фесенко прогнозує, що об'єднання опозиції не пройде випробування внутрішньою конкуренцією. Він вважає, що окрім учасники конвенції можуть вийти з угоди. «Кандидат номер один на такий вихід – це ВО «Свобода», якщо вони побачать, що їхні інтереси в мажоритарних округах у цьому списку не враховані», – каже експерт.

«Формально, зовні все буде виглядати так: ми друзі, партнери. А таємно всі будуть конкурувати між собою і розкидати

каміння не тільки в Партию регіонів, а й у своїх союзників по цьому об'єднанню», – додав В. Фесенко.

«Забудьте про абсолютне об'єднання опозиції. Це не реалістично. У нас ніколи такого не буде», – заявив політолог. Він зазначив, що об'єднатися українським лібералам у першу чергу завадить виборча система. Справа в тому, що нове виборче законодавство, прийняте парламентом минулого осені, не дозволяє брати участь у виборах політичним блокам. «Тобто ніхто не буде об'єднуватися за партійною ознакою», – вважає В. Фесенко.

Більше того, за його словами, враховуючи той факт, що як мінімум, чотири опозиційних політсили здатні подолати прохідний бар'єр кожна окремо, об'єднуватися в цій ситуації просто нерозумно. «Вони не дурні і не самогубці, щоб йти під чужим прапором», – зазначив він.

Приміром, на думку політологів, з лідером «Батьківщини» О. Турчиновим та лідером «Фронту змін» А. Яценюком немає сенсу об'єднуватися лідеру партії УДАР В. Кличко. Мовляв, він сам самодостатній політик і бути «у зв'язці» з тандемом Турчинов-Яценюк йому ні до чого. Тим більше, що О. Турчинов ніколи не відрізнявся особливою «зговірливістю» і, при нагоді, просто проігнорує думку будь-кого з «колег». Крім того, у самого Турчинова назриває конфлікт усередині «Батьківщини».

Викликає сумніви упевненість опозиціонерів щодо перемоги в 2/3 округах за мажоритарною складовою. «Великі сумніви викликає перемога навіть в 100 округах», – заявив В. Фесенко. Однак, на його думку, дефіцит мажоритарників дає шанс опозиції домовлятися. «Проблема в тому, як це робити», – констатував він.

Ще більш пессимістичний у цьому питанні політолог Д. Богуш. На його думку, опозиція зуміє домовитися і «взяти» не більше 50-ти округів. «Всі інші будуть у дикій боротьбі і з незрозумілим результатом», – вважає він.

У свою чергу глава Комітету виборців України О. Черненко прогнозує, що опозиційним партіям вдасться погодити єдиних кандидатів на мажоритарних округах у провладних

регіонах. «Це буде стосуватися округів на Сході, Півдні і, можливо, у Центрі», – вважає він. На думку голови КВУ, це якраз ті регіони, де в опозиції не такі великі шанси на перемогу.

А от в округах, де опозиція, традиційно, отримує підтримку, експерт прогнозує жорстокі сутички й конфліктні ситуації. З одного боку, на думку Черненка, «верхівка» може визначити єдиного кандидата «по мажоритарці». З іншого – з цим рішенням можуть не погодитися рядові члени партій. Також не варто скидати зрахунків самовисуванців.

За словами голови КВУ, проблеми будуть пов’язані з можливістю проведення праймеріз з метою визначення кращого кандидата. «Це складно зробити і технологічно, і фінансово... Чи готові політичні сили скинутися в загальну казну?» – поцікавився він. Швидше, не готові. Адже грошей сьогодні немає навіть на проведення більш-менш якісного мітингу.

Водночас В. Фесенко звернув увагу на те, що лідери опозиційних партій під час мітингу в День Соборності та Свободи продемонстрували, що вони «далекі від народу». «Дійсно справжніх лідерів, які мають сильну харизму, вплив на маси і можуть заразити її енергією та повести за собою, немає зараз. Зокрема, Турчинов – завжди людина другого плану, друга особа, хоч він і намагається іноді бути трибуунним глашатаєм, усе ж у нього це не дуже вдало виходить. Яценюку також не вистачає так званої трибуунної енергетики», – зазначив він.

Другою проблемою опозиції експерт називає те, що, «коли нема одноосібного лідера, має бути колективне керівництво й демонстрація цього. Але ми бачимо намагання О. Турчинова й А. Яценюка монополізувати проект об’єднання опозиції і керівництво нею. На мій погляд, це дуже серйозна тактична помилка. Вони не дають проявитися цьому колективному образу об’єднаної опозиції внаслідок такої монополізації», – зauważує політолог і додає, що це може привести до розколу всередині опозиції.

Ще одна проблема, на його думку, зростання запиту на демонстрацію команди, членів партій, які могли би бути достатньо ефективними агітаторами й уособлювали б спроможність певної особи взяти на себе відповідальність за керівництво

країною або вирішення серйозних управлінських завдань. Це особливо актуально для Яценюка, Кличка та інших», – додав політолог.

Коментуючи домовленість основних опозиційних партій сформувати єдиний список на мажоритарних округах, глава правління Інституту української політики, заступник глави партії «Сильна Україна» К. Бондаренко вважає, що об'єднання опозиції не дасть результату, на який розраховує виборець.

«У кожного з керівників партій є свої фінансисти, люди з амбіціями, керівники обласних організацій, які хотіли б потрапити у Верховну Раду і вже “окучують” ті або інші округи», – заявив К. Бондаренко.

За його словами, усі спроби подібного об'єднання, що починалися українською опозицією в різний час, доводили неспроможність подібних проектів. «Менталітет наших політиків – але не народу – диктує “гетьманщину” й протистояння», – сказав політолог.

При цьому, відзначив експерт, одержати більшість у наступному парламенті опозиції не вдастся. «Це майже неможливо. По мажоритарці – точно не вийде перемогти, а партійних списків не вистачить», – додав К. Бондаренко.

«Але навіть, якщо припустити, що опозиція переможе з перевагою в один голос, то це зовсім нічого не змінить у країні, тому що провести будь-які свої зміни їм не вдастся. Єдине, що вони зможуть робити, – блокувати роботу влади, блокувати прийняття законів. Але демонструвати конструктивну роботу не вийде», – вважає він.

Теза про перспективи об'єднання опозиції на рівні мажоритарних округів – неспроможна, вважає заступник директора Агентства моделювання ситуацій (АМС) О. Голобуцький. «Складно собі уявити процес узгодження списку мажоритарників у рамках нинішніх декларацій опозиції. Усі найбільш далекоглядні мажоритарники вже давно працюють з округами. І якщо десь і узгоджуватимуть свої кандидатури, то точно не в центральних офісах партій. За великим рахунком опозиція повинна була б провести праймеріз у кожному окрузі і лише за його результатами визначатися з кандидатом. Але ця ініціати-

ва – шлях не до об’єднання, а до розбіжності, тому очікувати, що лідери опозиційних партій на це підуть, не доводиться. Швидше, мажоритарка залишиться найбільш проблемною зоною для опозиції, оскільки реального контролю за виборами і поведінкою депутатів-мажоритарників лідери опозиційних партій не матимуть», – зазначив експерт.

На думку О. Голобуцького, також проблемним є балотування деяких лідерів опозиційних партій у мажоритарних округах. «Будь-який лідер опозиційної партії (навіть тимчасовий – як, наприклад, О. Турчинов) не зможе дозволити собі балотуватися кандидатом у депутати в окрузі і програти вибори. Тому, найімовірніше, під різним видом такі політики, як Турчинов, Кожем’якін, Гриценко, Кличко, Катеринчук та інші, уникатимуть балотування в одномандатних округах», – резюмував експерт.

Президент соціологічної компанії Research & Branding Group Є. Копатько також дивиться на підписану опозиціонерами угоду скептично. «Насправді це об’єднання перестане бути формальним і стане реальним лише тоді, коли буде напрацьована спільна стратегія відносно роботи як партій у передвиборний період, так і мажоритарних кандидатів. Гадаю, потенційною проблемою може стати розстановка конкретних кандидатів у мажоритарних округах», – каже Є. Копатько.

На його думку, якщо це завдання опозиціонери вирішать, тоді можна буде говорити про єдину стратегію. Загалом Є. Копатько дивиться на об’єднавчу ідею схвально. «Зараз, гадаю прийшов час для компромісу, це стосується як влади, так і опозиції, бо поодинці у тій складній економічній і політичній ситуації, яка склалася у світі, просуватися далі буде складно».

Відомий політтехнолог С. Гайдай, навпаки, каже, що запиту на об’єднання партій сьогодні немає. «Виборцям не потрібне об’єднання політиків, це хибна думка. Від того, що ті чи інші політики будуть разом, життя виборців не покращиться. Об’єднання потрібно лише самим політикам. Для них це можливість консолідувати голоси. Тому що тоді по одному округу чи по країні протестний електорат не буде розпорощував-

тися, будуть голосувати лише за когось одного», – зазначає С. Гайдай.

Але у цьому, на його думку, і є пастка: навіть пройшовши до парламенту, підсумки виборів опозиціонери не зможуть поділити. «У кожного з них щодо виборів власний інтерес. В українських політиків немає спільногго інтересу, який лежить за межами власних інтересів, чи інтересів партії. Тож кожного разу, коли говорять про об'єднання опозиції, я очікую на великий скандал. Хтось буде виходити, когось будуть у чомуусь звинувачувати...» – прогнозує політтехнолог. Тож особливих перспектив щодо об'єднання політичних сил він не бачить.

Отже, з огляду на оцінки та прогнози експертів, опозиційні сили сьогодні мають усвідомлювати, що результат голосування за списками буде набагато кращим, ніж результат голосування в мажоритарних округах, за винятком, мабуть, західних регіонів, де результат буде достатньо хорошим в обох бюллетенях.

Прогнозування методології формування списку «Фронту змін» є для політологів одним із найважчих завдань з огляду на відсутність команди. Тут визначальним є лише один чинник – на чолі списку А. Яценюк, який виступає локомотивом усієї партії.

Саме тому перед технологами проекту постає завдання демонстрації не тільки потужності нової молодої команди, яка працює під основним лідером А. Яценюком, але і виокремлення низки ідеологічних пріоритетів.

Кампанія «Фронту змін» очевидно будуватиметься на негативі по відношенню до влади. При цьому А. Яценюку необхідно вирішити непросте технологічне завдання: втягнути В. Януковича в дискусію, спровокувати на будь-яку реакцію у відповідь. Інакше високий ризик сценарію «собака гавкає – караван іде».

Крім того, перед партією стоять і додаткові виклики. Видіється, що публічна частина списку має демонструвати готовність партії до боротьби за владу, при цьому боротьби безкомпромісної. А. Яценюк у жодному плані не має нагадувати В. Ющенка, це стосується і членів його команди.

Також прогнозованою є демонстрація всеукраїнського характеру підтримки партії та А. Яценюка. Через це в п'ятірці слід очікувати появи одного із представників регіонів. Бажано, щоб цей представник підпадав під імідж самого А. Яценюка – молодий, успішний, перспективний, але з досвідом. Деякі експерти в цьому випадку зупиняють увагу на представників Луганщини І. Ліскі, тим більше у себе на Донбасі цього політика вважають одним із найбільш перспективних та авторитетних.

За деякими прогнозами, до першої п'ятірки «Фронту змін» може увійти нинішній віце-спікер, член «Батьківщини» М. Томенко, який ментально та іміджево більш органічно виглядає у списку «Фронту змін», особливо в силу поширення інформації про можливий конфлікт із групою О. Турчинова в «Батьківщині».

Що стосується присутності в партійному списку «Фронту змін» діячів культури чи спорту, А. Яценюк переконаний, що, «як тільки моральний авторитет очолює список партії, він відразу перестає ним бути. Це не його робота. Він – символ. Діячі культури повинні займатися культурою. Спортсмени повинні займатися спортом, тому що вони переможці там. Політика – це робота. Політикою займаються професіонали».

Тож, за припущеннями експертів, перша п'ятірка партії «Фронт змін» може складатися з А. Яценюка, М. Томенка, В. Кириленка, Л. Оробець, І. Ліскі.

Одним з головних електоральних конкурентів «Фронту змін» може стати партія УДАР В. Кличка. Не виключено, що саме з метою усунення конкурента А. Яценюк виступив із пропозицією висунути В. Кличка кандидатом від опозиції на виборах мера столиці, які мають відбутися напередодні парламентських виборів. Схоже, лідер «Фронту змін» знайшов аргументи на підтримку цієї своєї ідеї серед інших опозиційних сил. 6 січня цього року в парламенті був зареєстрований законопроект «бютівця» Ю. Одарченка № 9761 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів про вибори в м. Київ», яким передбачається сумістити вибори столичного градоначальника з парламентськими. Якщо він буде проголосований,

В. Кличку доведеться визначатися: кандидат він у депутати або в мери. Адже вести дві виборчі кампанії важко не стільки технічно (одночасно бути присутнім у всіх округах країни і столиці), скільки некоректно перед виборцями.

Проте вже нині політологи бачать серйозні політичні помилки А. Яценюка. Одна з них полягає в недооцінці О. Турчинова як суперника і переоцінці тюремного ув'язнення Ю. Тимошенко як своєї потенційної можливості очолити опозицію. Доцільно було б визнати, що перебування Ю. Тимошенко за гратами – це все-таки можливість для політичної кар'єри саме О. Турчинова, а не А. Яценюка. Тому саме О. Турчинову стратегічно вигідна сьогодні «мишача метушня» навколо бренду об'єднаної опозиції. Об'єднана опозиція ситуативно потрібна О. Турчинову тільки для того, щоб рівень згадування слова «Тимошенко» в ЗМІ не впав через відсутність у самої Юлії Володимирівни можливості бути ньюсмейкером. Тим часом А. Яценюк, почавши боротьбу за лідерство у новому опозиційному проекті, демонструє багато некомандних рухів, висловів про те, що домовленості опозиції можуть бути порушені, і спробу узяти під свій контроль усіх опозиційних ма-жоритарників. Не виключено, що, даючи А. Яценюку можливість робити помилки, О. Турчинов отримує нагоду пред'явити їх у майбутньому як причину виходу БЮТ з об'єднаної опозиції, що і зруйнує цей технічний проект, розчистивши «Батьківщині» електоральне поле.

В. Пальчук, канд. іст. наук, мол. наук. співроб.

Озимі зернові культури у 2012 році: стан та прогноз урожаю

В Україні у 2012 р. необхідно пересіяти від 2,5 до 3 млн га озимих зернових культур. Такі дані надає Міністерство аграрної політики і продовольства України. Причиною пересіву стали відсутність дощів в осінній період минулого року та

сильні морози поточного, що негативно вплинуло на посіви озимих культур. Міністр аграрної політики та продовольства М. Присяжнюк зазначає, що сильні морози в деяких регіонах завдали значної шкоди озимим, адже відсутність снігового покриву спричинила їх вимерзання. Крім того, в екстремальних умовах були проведені осінньо-польові роботи: через посушливу осінь не дали сходи близько 1,5 млн га озимих культур.

Спеціалісти Гідрометеоцентру України, зокрема начальник відділу агрометеорології Т. Адаменко, стверджують, що озвучені профільним міністерством цифри прогнозованого пересіву озимих зернових культур справедливі. Однак корінь зла не в похолоданні. Якщо б рослини ввійшли в зиму в нормальному стані, розвинутими, то це похолодання для них узагалі нічого не спричинило. Причина втрат, які були і які будуть, полягає в осінній посушливості. Наприкінці осені вже прогнозувалося, що близько 40 % озимих культур перебуває в поганому стані. Це дійсно ті посіви, які сьогодні зазнали вимерзання.

При цьому ситуацію, що склалася з озимими, не характеризують як критичну, оскільки були роки, коли аграріям необхідно було пересівати близько 6 млн га озимини. На значній території України сніговий покрив перевищує 10 см, що достатньо для захисту посівів від морозів. Крім того, згідно з даними українських метеорологів, найбільший збиток холод завдав півдню України, у той час як інші регіони потерпіли меншою мірою. Загрозливий стан посівів прогнозується в південних і східних областях, де спостерігається відсутність сніжного покриву або він невеликий. Зокрема, у Луганській, Харківській, Херсонській, Дніпропетровській, Одеській, Миколаївській, Вінницькій областях та АР Крим необхідно пересівати значні площи.

Сільгоспвиробники АР Крим стверджують, що більшість озимих культур перебуває в незадовільному стані. Втрата посівів озимих пшениці і ячменю в деяких районах досягає близько 40 % через відсутність сніжного покриву та сильних вітрів. При цьому в Сакському районі АР Крим спостерігається вимітання не тільки сніжного, а й земляного по-

криву. Водночас, за словами фермерів Радянського й Кіровського районів, сніговий покрив на полях становить 10–30 см і загрози вимерзання не спостерігається.

Аграрії Дніпропетровської, Донецької областей повідомили, що на території регіону спостерігалися заморозки, що досягали критичних позначок для перезимівлі озимих, а сніжного покриву на полях недостатньо для захисту рослин. Також ситуація ускладнюється тим, що посіви були ослаблені та не достатньо розвинуті внаслідок недостачі вологи в осінній період посіву озимих зернових культур. Подібна ситуація склалася в Кіровоградській, Полтавській, Сумській областях. У Кіровоградському регіоні близько 40 % посівів озимої пшеници перебуває в незадовільному стані, на 6 % площині посіви не дали сходів через недостатньо вологу осінь. При цьому в середньому 45 % посівів озимої пшеници знаходиться в задовільному стані, 9 % – в добром. У Полтавській області близько 35 % посівів озимої пшеници перебуває в незадовільному стані, при цьому, за словами аграріїв, близько 60 % озимої пшеници до значного зниження температури було в задовільному стані. Сільгоспвиробники сходяться на думці, що можливі значні пошкодження посівів унаслідок сильних морозів та вітрів, а також нерівномірного снігового покриву, недостатнього для захисту рослин.

За інформацією Головного управління агропромислового розвитку Запорізької облдержадміністрації, незважаючи на складні погодні умови через морози, більшість посівів озимих на полях області збереглася в задовільному стані. Усього сходи озимих отримані на площині більш як 576 тис. га, або 92 % від посіяного. Із них 13,7 % перебувають у добром стані, 46 % – у задовільному, 40 % посівів – слабкі та зріджені. Найкращі сходи спостерігаються на полях із житом (100 %), озимим ріпаком (94 %) і пшеницею (93 %). 14,5 % посівів пшеници перебувають у добром стані, 47 % – у задовільному і 38 % – зріджені. Посіви жита, відповідно, 13 %, 79 % і 7,6 %. Від морозів найбільше постраждали посіви ріпаку – слабкі та зріджені становлять 54 %, у задовільному стані – 36,3 %, у добром – усього 9,7 %.

Начальник Головного управління агропромислового розвитку Вінницької облдержадміністрації М. Нейлик повідомив, що засушлива осінь вже знищила частину врожаю в регіоні. «При нормі до 70 мл у деяких районах Вінницької області випало опадів менше. Засіяли восени під озимі 410 тис. га, на початку зими маємо в задовільному і добром стані 75 %. Близько 70–75 тис. га увійшли в зиму в незадовільному стані».

За даними управління, у 14 районах області сніговий покрив становив від 1 до 5 см при морозах від мінус 20 градусів і більше. А це критична температура для озимої пшениці. Відтак, є ризик втрати посівів. Остаточний вердикт щодо обсягів втрат та подальші рекомендації винесуть науковці. Прогнозується пересів озимини на 120 тис. га.

Що стосується західних, центральних і північних областей, то ситуація з озимими виглядає краще. Більшість посівів увійшли в зиму в задовільному стані, наразі сніжного покриву на полях більше ніж достатньо. Деякі аграрії Чернігівської, Київської і Житомирської областей стверджують, що сніжний покрив на полях місцями сягає 50 см.

За даними прес-служби Житомирської ОДА, у всіх категоріях господарств області озимі зернові культури під урожай 2012 р. посіяні на площі 176,9 тис. га, у тому числі зернові – на 148,6 тис. га, із них озима пшениця – на 98,9 тис. га, озимий ячмінь – на 4,2 тис. га, озимий ріпак на площі 26,9 тис. га. За результатами обстежень стану посівів озимих зернових культур встановлено, що 121,8 тис. га на площі 79,1 тис. га (65 %) озимі перебувають у добром стані, на 36,5 тис. га (30 %) – у задовільному, 6,2 тис. га (5 %) – слабкі та зриджені.

Фермери Чернігівської області повідомили, що більшість посівів озимих культур перебувають у задовільному стані. В осінній період у ґрунті було достатньо вологи для нормальногорозвитку рослин, що, у свою чергу, сприяло перезимуванню посівів. При цьому аграрії зазначають, що незважаючи на низькі температури, що спостерігалися, в області загроз вимерзанню посівів немає завдяки достатньому сніжному покриву. У Чернігівській області 91,1 % озимих зернових куль-

тур, посіяних під урожай 2012 р. – у доброму й задовільному стані і тільки 8,9 % – у слабкому та зрідженому.

Як повідомив голова Черкаської обласної державної адміністрації С. Тулуб, у регіоні сильні морози не вплинуть на врожайність зернових. «Під урожай 2012 р. в області посіяно озимих культур на площі 245 тис. га, з них 220 тис. – озима пшениця. Якщо оцінювати сьогодні стан посівів, то близько 70 тис. га мають добрий стан, тобто це близько 31 %, задовільний – близько 50 %, або понад 100 тис. га, слабкі й зріджені посіви – приблизно на 19 % площині. Оскільки висота снігового покриву на території області в межах 20–30 см і більше, мінімальна температура ґрунту залишається сприятливою». Фахівці прогнозують можливий пересів максимум 20 тис. га озимої пшениці (9 %).

Проте у Хмельницькій області, незважаючи на достатній сніговий покрив на полях, сильні морози негативно вплинули на посіви озимого ріпаку. Така ситуація, на думку фермерів, зумовлена тим, що в період осіннього посіву в ґрунті не було достатньо вологи і значна частина посівів увійшла в зиму в незадовільному стані, – на 20 % площині сходи не отримані взагалі. На сьогодні в Хмельницькій області близько 45 % посівів озимого ріпаку підлягає пересіві.

Однак чітку картину ситуації з озимими буде видно лише весною. Як зазначає з цього приводу директор Департаменту аграрних ринків Мінагропродполітики України С. Кваша, через сніг наразі важко оцінити обсяги пересіву озимих, які постраждали від осінньої посухи і зимових морозів. Розрив в 1 млн га – це досить багато, щоб зрозуміти, які будуть перехідні залишки. Адже, за останніми прогнозами, необхідно пересіяти від 2,5 до 3 млн га з 8,4 млн га, відведеніх під озимі культури. Особливо враховуючи той факт, що майже вся продовольча пшениця в Україні – озима.

У свою чергу начальник Укргідрометеоцентру М. Кульбіда стверджує, що більш точні прогнози врожайності відповідно до наукових рекомендацій здійснюються після проходження більшості критичних періодів розвитку озимих зернових культур – у травні. Стан озимих культур наразі – це стан спо-

кою. На сьогодні можна говорити тільки про те, що загроза вимерзання частини посівів існує в тих регіонах, де недостатньо сніжного покриву. Про стан посівів, які перебувають під снігом, можна буде говорити тільки весною і за результатами відрощування, після того, як підвищиться температура.

За даними Мінагропродполітики України, восени минулого року вітчизняні аграрії засіяли озимі культури на зерно на площі 8,4 млн га, у тому числі пшениці – 6,7 млн га, ячменю – 1,4 млн га, жита – 319 тис. га. Крім того, озимий ріпак на зерно посіяно на площі 962 тис. га.

Станом на 9 лютого 2012 р. в Україні озимі зернові культури перебували в добром і задовільному стані на 66,2 % площи. Зокрема, озимі в добром стані на 1,836 млн га, що становить 25,6 % від загальної площі посівів. У задовільному стані знаходяться 2,92 млн га (40,6 %), слабкі та зріджені посіви – на 2,425 млн га (33,8 %), на 1,218 млн га (14,5 %) сходів немає. Загалом озимі зернові посіяні на площі 8,399 млн. га, при цьому сходи отримано на 7,181 млн га (85,5 %).

Крім того, у добром і задовільному стані 66,2 % посівів озимого ріпаку. Зокрема, у добром стані 248 тис. га (32,7 %), у задовільному – 254 тис. га (33,5 %), слабкі і зріджені посіви – 257 тис. га (33,8 %), і на площі 203 тис. га (21,1 %) сходів немає. Усього озимим ріпаком засіяно 962 тис. га, із них на 759 тис. га отримані сходи (78,9 %).

З метою підготовки й проведення комплексу весняно-польових робіт уряд України затвердив план першочергових заходів. Серед заходів, передбачених планом: затвердження структури посівних площ; бюджетне кредитування проведення комплексу весняно-польових робіт, створення стабілізаційного фонду дизельного палива; контроль над дотриманням оптимального рівня цін на мінеральні добрива; формування резервного фонду насіння сільськогосподарських рослин; реалізація заходів з активізації кредитування банками підприємств агропромислового комплексу для проведення весняно-польових робіт тощо. У Міністерстві аграрної політики та продовольства України вважають, що реалізація

передбачених планом заходів створить максимально сприятливі умови для проведення весняно-польових робіт.

Також Прем'єр-міністр України М. Азаров доручив відпрацювати здешевлення добрив і паливно-мастильних матеріалів. Це компенсує аграріям ті втрати, які виникнуть у зв'язку з пересівом озимих та іншими весняно-польовими роботами. При цьому М. Азаров звернув увагу на те, що додатковим тиском на українських виробників зернових культур буде те, що в Росії ціна на дизельне паливо для весняно-польових робіт знижена на 30 %. У зв'язку з цим, міністру енергетики та вугільної промисловості Ю. Бойку і міністру аграрної політики та продовольства М. Присяжнюку доручено розробити та внести на розгляд уряду проект постанови, яка визначить режим найбільшого сприяння українським сільгоспвиробникам з метою підвищення конкурентоспроможності їхньої продукції.

Для здешевлення весняно-польових робіт Міністерство аграрної політики та продовольства України виділить кошти, для компенсування втрат від пересіву озимих. За словами міністра аграрної політики та продовольства України М. Присяжнюка, на особливий контроль взято підготовку високоякісного насіння і створення його додаткових страхових запасів – для можливого пересіву озимих культур. На сьогодні урядом виділено з бюджету 20 млн грн на закупівлю додаткового насіння для проведення весняно-польових робіт.

З метою вирішення проблем ситуації з озимими за сприяння Мінагропродполітики України та НААНУ проведено ряд регіональних науково-практичних конференцій з питань особливостей проведення комплексу весняно-польових робіт в умовах 2012 р. Зазначені заходи відбулися в Харкові на базі Інституту рослинництва ім. В. Я. Юр'єва, в Одесі в Селекційно-генетичному інституті – національному центрі насіннєзварства та сортовивчення і в Кіровограді на базі Кіровоградського інституту агропромислового виробництва.

Під час конференцій було обговорено невідкладні заходи щодо відпрацювання оптимальної структури посівних площ, створення страхових фондів насіння, забезпечення наукового

супроводу сучасних технологій вирощування сільськогосподарських культур, матеріально-технічного і фінансового стану проведення комплексу весняно-польових робіт. Вирішено також збільшити площі під кукурудзу на 1 млн га, під ярий ячмінь і пшеницю. На таке рішення вплинув попит на зовнішніх ринках на ці культури, за експортом яких Україна вийшла у світові лідери минулого року.

У цьому році за останніми прогнозами врожай зернових культур очікується на рівні 45 млн т. Тільки 20 млн т планується зібрати із кукурудзи. На думку аналітиків, ця культура в цьому році матиме рекордний врожай. За даними Консалтингового агентства «УкрАгроКонсалт», серед зернових культур найбільші площі будуть відведені під кукурудзу – близько 4 млн га, до того ж будуть розширені площі під цю культуру як в центральних областях, так і в південних.

Істотним фактором тут є те, що більшість із запланованих до пересіву 2,3 млн га озимих будуть замінювати більш рентабельною кукурудзою або соняшником. Зокрема, аналітик ринку зернових культур Консалтингового агентства «УкрАгроКонсалт» Є. Малишко зазначає, що собівартість виробництва зерна збільшується у разі пересіву озимих. Це витрати на насіння, техніку для пересіву. Тому фермери зроблять ставку на високорентабельні культури.

Думку щодо рентабельності кукурудзи під час пересіву озимих підтримує старший аналітик Dragon Capital Т. Левченко. За її словами, якщо в Україні засіяти 3,5 млн га кукурудзою, то у 2012 р. зможемо зібрати один із рекордних врожаїв даної культури за останні 20 років (урожай 2011 р. становив 22,8 млн т, що на 91 % більше ніж у порівнянні з минулим роком). Площа в 3,5 млн га, яка запланована до пересіву, становить 42 % загальних посівів озимих (пшениці, ячменю і ріпаку) під врожай 2012 р. За останніми прогнозами валовий збір кукурудзи у 2012 р. може становити 25 млн т.

Щодо переваг кукурудзи серед зернових культур під час пересіву свідчить аналіз компанії «Нібулон», який був проведений за результатами вирощування сільськогосподарських культур. Так, найбільш рентабельною культурою серед зерно-

вих є кукурудза. Про це під час конференції «АгроРесурси-2012» в Києві 9 лютого озвучила керівник торгового відділу ВАТ СП «Нібулон» К. Ковальська.

Експерт також звернула увагу на те, що значний потенціал рентабельності за доброго врожаю мають соя, ріпак, кукурудза. При цьому, соняшник, кукурудза, ріпак, залишаються рентабельними і в разі мінімального врожаю. В такому випадку сільгоспвиробникам вигідніше підвищувати рентабельність виробництва сільськогосподарських культур за рахунок збільшення врожайності, ніж за рахунок підвищення цін.

Найменш рентабельною для вирощування в компанії вважають ярий ячмінь і фуражну пшеницю. Якщо говорити про пшеницю, К. Ковальська зазначає, що рентабельність істотно різничається в пшениці фуражної і продовольчої. На її думку, набагато вигідніше сіяти продовольчу пшеницю, оскільки за рахунок якості можна отримати бонуси в ціні.

Також експерти очікують розширення площ під яровим ячменем у порівнянні з минулим роком. Аналітик ринку зернових культур Консалтингового агентства «УкрАгроКонсалт» Є. Малишко зазначає, що багато залежить від того, якою буде весна, але тим не менше, передбачається, що близько 2,8–3 млн га яровим ячменем буде засіяно. Експерт прогнозує, що найбільш всього в цьому році Україна отримає врожай від ріпаку і ячменю. Очікується, що ріпак матиме врожай понад 1 млн т.

Стосовно пшениці на думку експерта, очікується, що площа пересіву пшениці становитиме близько 1,85 млн га, а врожайність нижча в порівнянні з минулим роком. За прогнозами Консалтингового агентства «УкрАгроКонсалт» врожай пшениці становитиме 13,7 млн т. Експортний потенціал очікується на рівні 6,3 млн т по пшениці. Не дивлячись на скорочення обсягів врожаю, і не дивлячись на те, що фуражний і продовольчий попит залишається на рівні минулого року, цей експортний потенціал буде досягнуто за рахунок високих перевідних залишків.

За оцінками Консалтингового агентства «УкрАгроКонсалт» в Чорноморському регіоні прогноз врожаю пшениці підвище-

ний з 105,5 млн т до 109,3 млн т, що навіть вище високого врожаю 2009/10 сезону. Таким чином, врожай пшениці в Чорноморському регіоні поточного 2011/12 сезону – другий після рекордного 2008/09 сезону.

Україні необхідно 120 тис. т насіння кукурудзи для проведення посівної компанії. Однак, за словами Є Малишко, за останні місяці було імпортовано близько 7 тис. т насіння, при цьому на поточний момент Україна забезпечена лише насінням для пересіву озимих культур.

Існує й інша проблема якості насіння. Як стверджує генеральний директор Консалтингове агенство «УкрАгроКонсалт» С. Феофілов, до цього дня значна частка площ засівається несертифікованим насінням, особливо широко це застосовується у разі посіву пшениці та ячменю. Проте, за посіву кукурудзи і соняшнику фермери зрозуміли, що краще купувати елітне гібридне насіння, рентабельність вища. Загалом, за оцінками С. Феофілова, в Україну імпортується від 40 % до 50 % насіння від загального попиту, ряд насіння вирощується в Україні під контролем зарубіжних власників і близько 30 % – ємкість ринку із насіння української селекції.

У цілому стан підготовки до проведення комплексу весняно-польових робіт планується розглянути 23 лютого поточного року на розширеному засіданні колегії Міністерства аграрної політики та продовольства України.

Наразі відбуваються наради в кожній з 25-ти областей з урахуванням природно-кліматичної зони регіону. До обговорення залучаються науковці, які надають рекомендації, якими саме культурами необхідно засівати площи, на яких ділянках не дали сходи озимі.

Органами управління АПК на місцях спільно з науковими установами продовжується: постійний моніторинг стану посівів озимих, контролюється наявність на внутрішньому ринку мінеральних добрив, пестицидів, техніки, запасних частин, пального контролюється рівень цін на них у постачальників.

В областях тривають огляди земель, що засіяні озимою. Так, на Вінниччині створено мобільні бригади науковців, які визначатимуть пересівати чи ні, і в яких обсягах озимі культури.

За словами начальника головного управління агропромислового розвитку Вінницької облдержадміністрації М. Нейлика, до складу створених мобільних груп входять науковці Інституту рослинництва, Інституту кормів та дослідна станція. Заплановано дослідити всі райони, де спостерігалося найменше снігу і здійснити їх моніторинг (*Матеріал підготовлено з використанням інформації таких інформаційних джерел: Урядовий портал (http://www.kmti.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=244956899&cat_id=244276429); Кіровоградський інститут агропромислового виробництва НААН (<http://www.agronauka.com.ua/component/content/article/5/249>); Аграрний сектор України (<http://agroua.net>); Асоціація товаропроизводителей АПК (www.ukragro.org; <http://agronews.in.ua>); Інформаційний портал «AgroNews» (<http://agronews.in.ua>); Пропозиція журналу агробізнесу (<http://www.propozitsiya.com>;* **ВГОЛОС** (*<http://vgolos.com.ua/economic/news/7734.html>*; *Ірта-fax* (*<http://irtafax.com.ua/news/2012/02/2012-02-15-05.html>*); *Найбільший Кіровоградський бізнес-портал* (*http://www.kirovograd.biz//2012/2/14/vtrata_ozimih_v_ukraini_bude_bilshe.htm*).

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Омбудсманом повинна стати людина, яка має високий рівень візнання у суспільстві. Таку думку висловив Голова Верховної Ради України В. Литвин на засіданні Погоджувальної ради.

Він нагадав, що починаючи з 9 лютого розпочинається строк внесення кандидатур на посаду Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. При цьому В. Литвин зауважив, що омбудсманом не обов'язково має стати виключно представник опозиції. «Це повинна бути людина, до якої не має застережень і яка має високий рівень візнання в суспільстві, – зазначив В. Литвин. – Завтра завершаться вибори, ті, хто були в опозиції, можуть стати більшістю, так тоді

що, треба буде поміняти Уповноваженого Верховної Ради з прав людини?», «тому сама така постановка питання є надуманою», – додав він.

Голова Верховної Ради звернувся до керівників парламентських фракцій та комітетів із закликом вносити пропозиції відповідно до законодавства. За його словами, якщо кандидатур буде небагато, можна буде провести рейтингове голосування, надати можливість тим, у кого рейтинг найвищий, виступити у парламенті, і потім провести таємне голосування бюлетенями (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 20.02.*)

Верховна Рада України близчим часом не має намірів розглядати ряд законопроектів про освіту. Про це повідомив Голова Верховної Ради України В. Литвин на засіданні Погоджувальної ради.

В. Литвин нагадав, що зареєстровані три відповідних законопроекти, і для опрацювання урядового законопроекту Кабінет Міністрів України створив робочу групу, яку очолює ректор Політехнічного університету М. Згурівський. Після доопрацювання, вважає Голова Верховної Ради, відповідний законопроект буде внесено на заміну зареєстрованого раніше. «Будемо розглядати і приймати виважене рішення», – сказав він.

Тому, на переконання В. Литвина, нині немає підстав для пікетування парламенту студентами (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 20.02.*)

На нинішньому пленарному тижні парламентські комітети пропонують розглянути 90 питань. Про це повідомив Голова Верховної Ради України В. Литвин на засіданні Погоджувальної ради.

«До розгляду за поданням комітетів – 90 питань, плюс ще є пропозиції, які потрібно розглянути на предмет їх врахування додатково, із них 28 законопроектів, запропонованих Кабінетом Міністрів України», – сказав він.

21 лютого, за словами керівника парламенту, пропонується розглянути 26 питань, серед яких 22 – у першому читанні, у тому числі дев'ять урядових, та чотири – у повторному першому читанні.

22 лютого заплановано до розгляду 10 питань; 23 лютого – 46, у тому числі 23 – законопроекти, що вносяться на друге та повторне друге читання, сім питань пропонується до розгляду в першому та повторному першому читанні, 11 законів – з пропозиціями Президента України, у тому числі три – після їх доопрацювання в комітетах.

24 лютого відбудеться «година запитань до уряду», також до розгляду пропонується сім законопроектів.

27 лютого – 2 березня народні депутати працюватимуть з виборцями, 5–9 березня – робота в комітетах, фракціях і групах.

На наступний пленарний тиждень – з 13 по 16 березня – вже надійшли пропозиції розглянути 66 питань, сказав В. Литвин. 14 березня, зазначив керівник парламенту, відбудуться парламентські слухання «на вкрай актуальну тему: «Освіта в сільській місцевості: кризові тенденції та шляхи їх подолання» (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 20.02.*)

Голова Верховної Ради України В. Литвин пропонуватиме уряду 16 березня поінформувати парламент про можливість внесення змін до закону про бюджет на поточний рік.

Відповідаючи на запитання журналістів у понеділок, 20 лютого, В. Литвин сказав, що депутатам буде запропоновано підтримати цю ініціативу.

Спікер парламенту зазначив, що представникам Кабінету Міністрів буде надана можливість «розповісти про плани і можливості розв'язання нагальних питань, зважаючи на ту обставину, що під час прийняття бюджету такі домовленості були зафіксовані».

«Сподіваюся, що 16 березня уряд скаже, які в нього є можливості і резерви, що потрібно зробити, аби збільшити відповідні видатки», – сказав В. Литвин (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 20.02.*)

Голова Верховної Ради України В. Литвин пропонує 24 лютого під час «години запитань до уряду» заслухати міністра аграрної політики та продовольства М. Присяжнюка та міністра закордонних справ К. Грищенка.

Відповідаючи на запитання журналістів, В. Литвин висловив думку про те, що заслуховування інформації обох урядовців буде компромісним рішенням. «Я не хочу, щоб з цього приводу знову виникли певні недомовленості з депутатами», – сказав він. За його словами, головне, щоб і М. Присяжнюк, і К. Грищенко не перебували у відрядженнях (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 20.02.*)

Голова Верховної Ради України В. Литвин високо оцінює сприяння Комітету з парламентського співробітництва між Україною та ЄС у питанні реалізації європейських прагнень нашої держави.

«Ви залишаєтесь прихильниками України і докладаєте багато зусиль, щоб Угоду про асоціацію та зону вільної торгівлі між Україною та Євросоюзом було парафовано, – сказав В. Литвин під час зустрічі у понеділок з членами Європейського Парламенту у Комітеті з парламентського співробітництва між Україною та ЄС. – Члени комітету передаються тим, аби Україна була якомога ближче до Європи».

Спікер українського парламенту також наголосив на важливості серйозного ставлення до останньої резолюції ПАРЄ щодо України та зазначив, що необхідно організувати системну роботу щодо реалізації відповідних приписів та вести діалог з європейськими структурами.

У свою чергу, Голова делегації Європарламенту у Комітеті з парламентського співробітництва між Україною та ЄС Павел Роберт Коваль підкреслив, що одним з головних питань у відносинах між Україною та Євросоюзом є наступні парламентські вибори в Україні. За його словами, демократичність і прозорість виборчого процесу сприятиме підвищенню авторитету України як демократичної держави.

Відповідаючи на запитання учасників зустрічі, В. Литвин підкреслив, що закон про вибори народних депутатів, який є результатом компромісу та порозуміння у парламенті, було ухвалено голосами 366 народних депутатів – представників як більшості, так і опозиції. Голова Верховної Ради України заявив, що він є противником внесення змін до цього документу, оскільки цей процес може стати постійним і призведе до протистояння у парламенті. При цьому він повідомив, що нині у парламенті не зареєстровано жодного законопроекту про внесення змін до виборчого закону.

Щодо створення в Україні сприятливого бізнес-клімату, В.Литвин наголосив, що парламент ухвалив «вичерпні рішення» для підтримки малого і середнього бізнесу. Голова Верховної Ради висловив сподівання, що нинішнє засідання Комітету з парламентського співробітництва між Україною та ЄС буде результативним та сприятиме активізації співпраці України з Європарламентом (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 20.02.*).

20 лютого, під час виступу на відкритті 18-го засідання Комітету парламентського співробітництва між Україною та Європейським Союзом заступник Голови Верховної Ради України М. Томенко заявив, що парламентські вибори стануть важливим тестом на відданість Української Держави європейським цінностям, та наголосив, що Верховна Рада докладатиме всіх зусиль для забезпечення їх вільного та демократичного проведення.

Віце-спікер нагадав, що у листопаді минулого року Верховна Рада України схвалила Закон «Про вибори народних депутатів України», який було підтримано «конституційною» більшістю голосів, за консолідації всіх політичних сил Верховної Ради. «Виходячи з того, що було досягнуто бодай хисткого, але компромісу між всіма політичними силами, вважаю, що дискусії про можливість внесення змін до закону про вибори будуть трактуватися і суспільством, і опозицією як спроби якимось чином впливати на перебіг виборчого процесу»,

– наголосив М. Томенко. Тому, додав він, «було б справедливо щоб сьогодні усі учасники майбутніх парламентських виборів акцентували більше уваги на підготовку до виборчої кампанії, на дії, які пов’язані з тим, щоб вибори були проведено відповідно до приписів Венеціанської комісії, наших законів і стандартів демократії».

Водночас, відповідаючи на запитання щодо можливого внесення змін у згаданий закон М. Томенко ще раз наголосив, що коли в непростому переговорному процесі йшла робота над законом про вибори, то неодноразово говорилося про загрози і подвійне тлумачення певних норм. Однак, він додав, що на всіх засіданнях ішлося про те, що «ми тлумачимо ухвалення нової редакції закону про вибори як компроміс який діє як мінімум на цю виборчу кампанію». «Тобто ми були запевнені, що жодних змін до закону не буде внесено після його ухвалення і підписання Президентом», – зазначив політик.

«Якщо сьогодні почнеться реалізовуватися сценарій: або через Конституційний Суд, або в інший спосіб повернутися до змін до закону про вибори, – ми свідомі того, що однією нормою це не завершиться», – наголосив віце-спікер. «Багато експертів висловлюють занепокоєння, що за зміною однієї норми можуть потягтися зміни норм, які, скажімо, стосуватимуться формування комісій та інших інструментів, що роблять можливими фальсифікації», – додав він.

«Сьогодні ми фактично знаходимося на підготовчому етапі до виборчого процесу, тому за таких обставин перегляд правил проведення виборчої кампанії є поганим знаком і у взаєминах опозиції і влади, і в частині впевненості в тому, що вибори відбудуться демократично (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 20.02.*)».

Заступник Голови Верховної Ради України М. Томенко заявив, що уряд має відкликати проект Закону «Про вищу освіту» (реєстр. № 9655), зареєстрований у парламенті. Про це М. Томенко сказав під час брифінгу у парламенті.

М. Томенко повідомив, що опозиція пропонуватиме уряду відкликати урядовий проект закону, натомість зареєструвати документ, підготовлений освітянською громадськістю, а не чиновниками. Віце-спікер нагадав, що сьогодні працює оперативна робоча група з питань доопрацювання урядового законопроекту про вищу освіту на чолі з М. Згурівським, створена за ініціативою Прем'єр-міністра М. Азарова із числа ректорів, студентів, експертів і фахівців. Водночас, політик зауважив, що напрацювання цієї робочої групи суттєво відрізняються від запропонованого урядом законопроекту. «Цей документ групи кардинально відрізняється від урядового законопроекту, але його не можна зареєструвати у парламенті, оскільки там вже зареєстровано урядовий та два альтернативні законопроекти народних депутатів», – сказав М. Томенко.

Говорячи про недоліки урядової версії законопроекту про вищу освіту, М. Томенко зауважив, що серед іншого законопроектом вводиться маса корупційних речей, серед яких жорстке підпорядкування вишів Міністерству освіти. «Тому наша пропозиція: відкликати урядовий і в ідеальній версії запропонувати новий законопроект, який би підтримали всі. В іншій версії уряд повинен внести той законопроект, які підготували фахівці, а не чиновники Міністерства освіти і науки», – заявив М. Томенко.

«Ми вважаємо, що те, що зробила ця група фахівців варто оформити як нову версію законопроекту про вищу освіту, а урядовий проект закону відкликати», – наголосив віце-спікер. «Я не кажу, що вона ідеальна, але те, що урядовий законопроект про вищу освіту не має жодної підтримки і є законопроектом антиукраїнським і антиєвропейським – це абсолютно очевидно», – додав він (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 20.02.*)

Фракции «БЮТ – Батьківщина» и блока «Наша Украина – Народная самооборона» выступают за скорейшее рассмотрение Верховной Радой обращения к Президенту В. Януковичу с просьбой уволить министра образования и

науки, молодежи и спорта Д. Табачника. Об этом сообщил заместитель председателя парламента Н. Томенко на брифинге.

«Мы на этой неделе будем требовать рассмотрения постановления, внесенное совместно руководителями двух фракций, с требованием к Президенту уволить министра образования Д. Табачника за систематическую антиукраинскую деятельность», – сказал он.

Вице-спикер напомнил, что по действующей Конституции ВР не может увольнять министров, соответствующие полномочия принадлежат главе государства. «Мы хотим помочь Президенту победить «украиноедов» и не ждать, когда Администрация Президента сделает это. Поэтому я убежден, что в ВР этот вопрос нужно обсудить и принять соответствующее решение», – сказал представитель «БЮТ–Батьківщина».

Он также отметил, что разработанный Минобразования проект новой редакции Закона «О высшем образовании» не воспринимается ни студенческой общественностью, ни преподавателями. По словам Н. Томенко, внесенный правительством законопроект надо отозвать из ВР, а на замену ему внести разработанный рабочей группой при Кабмине, в состав которой вошли представители общественности (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 20.02).*

Комітет з питань правосуддя рекомендує парламенту надіслати на доопрацювання проект закону про внесення змін до ст. 81 Закону «Про судоустрій і статус суддів» (щодо працівників Національної школи суддів України).

Законопроект (реєстр. № 9556) спрямований на конкретизацію норм щодо матеріального забезпечення та соціального захисту працівників Національної школи суддів України.

Члени комітету зазначали, що проектом передбачається внесення змін до ст. 81 Закону «Про судоустрій і статус суддів», якими пропонується працівників Національної школи суддів за умовами оплати праці прирівняти до відповідних категорій

державних службовців Вищої ради юстиції, та надати їм право на щорічну відпустку тривалістю 36 календарних днів.

Під час обговорення народні депутати, підтримуючи ідею щодо необхідності чіткого визначення рівня матеріального за-безпечення і соціального захисту працівників Національної школи суддів, висловили зауваження до законопроекту.

Зокрема, парламентарії наголошували, що відповідно до чинного законодавства Вища рада юстиції є колегіальним органом та складається з двадцяти членів. Голова, заступник Голови, секретарі секцій Вищої ради юстиції працюють на постійній основі. Особи, призначенні до складу Вищої ради юстиції, крім народних депутатів України, на час виконання обов'язків членів Вищої ради юстиції на постійній основі прикомандировуються до Вищої ради юстиції із збереженням за ними посад, які вони займали, та відповідних пільг. Організаційне, інформаційно-довідкове та інше забезпечення діяльності Вищої ради юстиції здійснює секретаріат. Положення про секретаріат Вищої ради юстиції, його структуру і штат затверджуються Вищою радою юстиції. Керівник та інші посадові особи секретаріату Вищої ради юстиції є державними службовцями.

Тому, на думку народних депутатів, законопроект потребує уточнення, до яких саме державних службовців Вищої ради юстиції пропонується прирівняти працівників Національної школи суддів. Крім того, необхідно визначити, яких саме працівники Національної школи суддів України пропонується прирівняти до державних службовців Вищої ради юстиції (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 20.02.*)

Комітет з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва рекомендує парламенту відхилити проект закону про внесення змін до ст. 20 Закону «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців» (щодо порядку передачі бази даних).

Проектом (реєстр. № 7519) пропонується надати спеціально уповноваженому органу з питань державної реєстрації пра-

во передавати на договірній основі електронні дані (у форматі бази даних) з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців іншим (крім бюро кредитних історій) суб'єктам.

Під час обговорення члени Комітету акцентували увагу на висновку Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради, в якому йдеться про доцільність відхилення проекту. Зокрема, експерти вважають, що пропозиція «стосовно можливості передачі електронних даних (у форматі бази даних) з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців іншим (крім бюро кредитних історій) суб'єктам, визначеним спеціально уповноваженим органом з питань державної реєстрації, виглядає невдалою». На думку фахівців, вона не гарантує забезпечення доступу до інформації Єдиного державного реєстру всім суб'єктам, яким така інформація необхідна, оскільки бази даних передаватимуться лише тим суб'єктам, які визначені відповідним державним органом. При цьому, подальші умови використання цієї інформації у проекті не визначаються, наслідком чого може стати, зокрема, те, що суб'єкти, які отримали відповідні бази, почнуть комерційний продаж інформації, яка міститься у них. Експерти також наголошують на відсутності чітко визначених критеріїв, за якими спеціально уповноважений орган з питань державної реєстрації обиратиме суб'єктів, яким він передаватиме електронні дані.

Члени комітету після розгляду законопроекту зазначили також, що окрім положення законопроекту вже законодавчо врегульовані, а пропозиція щодо передачі електронних даних з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців суперечить вимогам Закону «Про захист персональних даних» (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 20.02.*)

Врахування рекомендацій і пропозицій експертів Ради Європи до проекту Кримінального процесуального кодексу

обговорено під час зустрічі у Комітеті з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності.

У зустрічі взяли участь народні депутати, експерти Ради Європи Л. Бахмайєр, Д. Макбрайд, Е. Сванідзе, а також представники Генерального директорату з прав людини і верховенства права Ради Європи; Департаменту юстиції США, Представництва Європейського Союзу в Україні, Секретаріату Європейського суду з прав людини.

Під час зустрічі проаналізовано врахування у проекті Кримінального процесуального кодексу (реєстр. № 9700) рекомендацій і пропозицій, висловлених у експертному висновку та наступних документах експертів РЄ та невраховані пропозиції по 47 статтям проекту, пропозиції суб'єктів права законодавчої ініціативи.

Учасники зустрічі звертали увагу на концептуальні положення проекту кодексу, визначені Постановою ВРУ №4364-VІ від 9.02.2012 р. про прийняття проекту КПК за основу і які підлягають вирішенню під час підготовки проекту кодексу до другого читання.

Голова Комітету В. Швець поінформував присутніх про те, що на виконання цієї Постанови утворено робочу групу з підготовки проекту кодексу до другого читання. Під час першого організаційного засідання, яке відбулося 16 лютого, робоча група обговорила вказані концептуальні положення. В. Швець звернув увагу на те, що реалізація цих положень суттєво може змінити інститути та окремі положення проекту, що приведе їх у невідповідність до чинної Конституції України. «При цьому недопустимим є зміна правової ідеї та системи і цілісності, внесеного Президентом України законопроекту», – наголосив В. Швець.

Особливу увагу учасники зустрічі приділили таким принциповим питанням, як необхідності вдосконалення інституту змагальності та забезпечення незалежності слідчого.

Під час зустрічі відбулася дискусія щодо сторони захисту. Президент Спілки адвокатів Л. Ізовітова підтримала положення проекту КПК про те, що захисником може бути виключно особа, яка внесена до Єдиного реєстру адвокатів та адвокатсь-

ких утворень. Разом з тим, це положення не підтримано народними депутатами Ю. Прокопчуком, В. Мойсиком та іншими. Вони, посилаючись на два рішення Конституційного Суду України з цього питання, вважають, що захисником можуть бути інші фахівці в галузі права, родичі обвинуваченого, підсудного, його опікуни чи піклувальники.

Експерти приділили цьому питанню значну увагу, але вважають, що це внутрішнє питання держави України і не має жодного відношення до КПК. Учасники зустрічі зазначали, що дискусія є надзвичайно важливою для роботи з підготовки остаточного варіанту проекту КПК до розгляду Верховною Радою в другому читанні.

В. Швець, підsumовуючи, повідомив, що 29 лютого поточного року Комітет проведе розширені слухання, під час яких до розгляду зазначених положень проекту КПК буде залучена широка громадськість (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 20.02.*).

У Верховній Раді України відбулося Вісімнадцяте засідання Комітету з парламентського співробітництва між Україною та Європейським Союзом.

Звертаючись з вітальним словом до учасників заходу, заступник Голови Верховної Ради України М. Томенко підкреслив, що проведення засідання КПС вдруге поспіль в Україні підтверджує незмінну увагу до розвитку відносин нашої держави з ЄС. Він зазначив, що минулий рік був непростим, але мав певні успіхи для євроінтеграції України, і висловив сподівання, що у новому році «Європейський Парламент і Верховна Рада України будуть робити певний внесок у те, щоб переговорний процес закінчився підписанням Угоди про асоціацію». М. Томенко зазначив, що потрібно зберегти парламентську увагу до питання Угоди, використовуючи всі наявні інструменти, в тому числі, у рамках цього Комітету. «Це відповідає як інтересам України, так і Європи, ми розраховуємо, що підписання Угоди відбудеться до кінця цього року», – зазначив заступник Голови Верховної Ради України.

Також заступник Голови Верховної Ради України наголосив, що лібералізація візового режиму з ЄС є для нас одним із ключових завдань у контексті європейської інтеграції, оскільки зрушення в цій сфері надзвичайно важливі для всіх українських громадян.

Учасники засідання обмінялися думками з приводу актуальних питань у відносинах Україна – ЄС. Це, зокрема, питання щодо внутрішньої ситуації в Україні, завершення переговорів щодо підписання Угоди про асоціацію та створення Зони вільної торгівлі, розвитку економічного та секторального співробітництва, включаючи питання лібералізації візового режиму для України, Східного Партнерства та його парламентського виміру – ПА ЄВРОНЕСТ, а також станк трудової міграції в Україні.

Під час виступу на засіданні співголова Комітету з парламентського співробітництва між Україною та ЄС, Голова Комітету з питань європейської інтеграції Б. Тарасюк підкреслив, що одним з ключових питань порядку денного відносин між Україною та ЄС залишається питання укладення Угоди про асоціацію на заміну чинної Угоди про партнерство та співробітництво між Україною та Європейським Союзом.

Під час засідання також зверталася увага на співробітництво з питань спільногоСусідства, що включає, зокрема, співробітництво в рамках Східного Партнерства та його парламентського виміру – Парламентської асамблей ЄС–Східне сусідство (ЄВРОНЕСТ) (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 20.02.*).

Лидер партии «За Украину!» В. Кириленко зарегистрировал в Верховной Раде законопроект относительно курса Украины на обретение полноправного членства в НАТО.

Как отмечается в пояснительной записке к проекту документа, целью принятия закона является отказ от политики внеблоковости в сфере национальной безопасности и закрепление на законодательном уровне курса Украины на обретение полноправного членства в НАТО.

В частности, согласно проекту документа предлагается внести изменения в Законы Украины «Об основах внутренней и внешней политики» и «Об основах национальной безопасности Украины». В частности, дополнить их пунктами об интеграции в Организацию Североатлантического договора.

Также политик предлагает исключить из Закона «Об основах внутренней и внешней политики» пункт о внеблоковом статусе Украины. «Вызовы, стоящие сегодня перед Украиной, требуют интеграции с наиболее эффективной системой безопасности, которой является НАТО. Это поняли большинство демократических стран мира. Пребывание Украины в стороне от этих процессов только стимулирует недружественные действия и заявления отдельных соседних стран», – подчеркнул В. Кириленко (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 20.02).

22 лютого відбудеться засідання Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти. На порядок денний внесено такі питання:

1. Проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання окремих питань у сфері інтелектуальної власності (КМУ, реєстр. № 7526 від 30.12.2010р.).

Доповідач: Давимука Степан Антонович – заступник голови Комітету з питань науки і освіти.

2. Проект закону про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення управління професійно-технічною освітою (КМУ, реєстр. № 9587 від 13.12.2011р.).

Доповідач: Табачник Дмитро Володимирович – міністр освіти і науки, молоді та спорту України.

Співдоповідач: Самойлик Катерина Семенівна – секретар Комітету з питань науки і освіти.

3. Проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань освіти (щодо вдосконалення державної політики в галузі освіти) (К. Самойлик, реєстр. № 8622 від 03.06.2011р.).

Доповідач: Самойлик Катерина Семенівна – секретар Комітету з питань науки і освіти.

4. Проект закону про економічний експеримент щодо створення сприятливих умов для розвитку в Україні індустрії програмної продукції (Є. Царьков, В. Янукович, О. Царьов, К. Ващук, П. Цибенко, С. Гриневецький, В. В'язівський, С. Аржевітін, С. Давимука, К. Самойлик, реєстр. № 8267 від 04.08.2011р., друге читання).

Доповідач: Давимука Степан Антонович – заступник голови Комітету з питань науки і освіти.

5. Проект закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо спеціального режиму оподаткування суб'єктів індустрії програмної продукції (Є. Царьков, В. Янукович, К. Самойлик, С. Давимука, О. Царьов, К. Ващук, П. Цибенко, С. Гриневецький, В. В'язівський, С. Аржевітін, реєстр. № 9744 від 23.01.2012 р.).

Доповідач: Давимука Степан Антонович – заступник голови Комітету з питань науки і освіти.

6. Про результати проведення Рахунковою палатою України аудиту Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського та заходи щодо поліпшення її діяльності.

Доповідач: Онищенко Олексій Семенович – директор Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського.

7. Інформація про хід підготовки парламентських слухань на тему: «Освіта в сільській місцевості: кризові тенденції та шляхи їх подолання».

Доповідач: Самойлик Катерина Семенівна – секретар Комітету з питань науки і освіти.

8. Про результати аудиту ефективності використання коштів Державного бюджету на забезпечення навчальних закладів підручниками і посібниками.

Доповідач: Яременко Олександр Степанович – в. о. голови Рахункової палати України;

Співдоповідач: міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.

9. Про результати аналізу формування і виконання у 2010–2011 рр. Державного замовлення на поставку продукції для державних потреб.

Доповідач: Яременко Олександр Степанович – в. о. голови Рахункової палати України;

Співдоповідач: міністерства освіти і науки, молоді та спорту України (*Комітет з питань науки і освіти* (<http://kno.rada.gov.ua>). – 2012. – 21.02).

Фракция Партии регионов не инициирует никаких изменений в закон о выборах народных депутатов. Об этом заявил председатель парламентской фракции Партии регионов А. Ефремов во время брифинга после согласительного совета.

Отвечая на вопрос, что послужило поводом для разговоров о возможном изменении избирательного законодательства, А. Ефремов напомнил: «Наши оппоненты уже давно ведут разговоры на эту тему. Вот в связи с этим журналисты начали задавать и мне вопрос, вижу ли какие-то причины для изменения в закон о выборах. И я честно ответил, что есть один вопрос. Он касается... одновременного баллотирования по мажоритарному округу и по спискам. И если кто-то обратится в Конституционный Суд с этим вопросом, КС может принять решение привести закон в соответствие с Конституцией».

По мнению председателя парламентской фракции Партии регионов, нечестно баллотироваться и по мажоритарному округу, и по партийному списку. «Если депутат идет на выборы, он сразу должен определиться, по спискам или по округу он будет баллотироваться. И честно об этом говорить своим избирателям», – подытожил А. Ефремов (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 20.02).

Фракция «БЮТ – Батьківщина» настаивает на создании комиссии по расследованию фактов подкупа депутатов в Верховной Раде. Об этом заявил глава фракции А. Кожемякин на Согласительном совете ВР.

Он напомнил, что руководство парламента уже давно требовало доказательств по фактам подкупа от депутатов оппозиции и теперь благодаря замглавы фракции БЮТ Р. Забзалюку

предоставление таких доказательств стало возможным. «Поэтому любые заявления о лишении Р. Забзалюка неприкосненности не имеют под собой оснований. И если ВР не хочет самоустраниться от этих вопросов, надо создать временную комиссию или хотя бы отреагировать публично», – сказал А. Кожемякин.

В свою очередь заместитель главы группы «Реформы ради будущего» В. Каплиенко заявил, что ему лично и депутатам из группы очень жаль, что Генеральная прокуратура Украины отказалась возбудить уголовное дело по заявлениям представителей «БЮТ – Батьківщина» о подкупе депутатов (**Мин-Пром – информация бизнес-класса** (<http://minprom.ua>). – 2012. – 20.02).

Парламентская фракция «БЮТ – Батьківщина» требует принять постановление о выполнении резолюции Парламентской ассамблеи Совета Европы о состоянии демократии в Украине. Об этом заявил глава фракции «БЮТ – Батьківщина» А. Кожемякин на заседании согласительного совета Верховной Рады.

Он также сообщил, что глава Комитета ВР по обеспечению деятельности правоохранительных органов В. Швец зарегис-трировал очередной закон о декриминализации нескольких статей Уголовного кодекса, по которым осуждена экс-премьер Ю. Тимошенко.

По его словам, это также сделано во исполнение резолюции ПАСЕ. «Мы предлагаем властям методы выхода из тупика, в который она себя загнала», – сказал представитель «БЮТ – Батьківщина».

Он также выразил обеспокоенность, что состояние здоровья Ю. Тимошенко комментирует не только Государственная пенитенциарная служба Украины, но и СБУ, и Генеральная прокуратура Украины. «Иностранные послы Германии, Канады, США, Франции и Италии, с которыми мы встречались 17 февраля, были очень удивлены ходом обследования Тимо-

шенко и осведомленностью власти в этом вопросе», – заявил представитель «БЮТ – Батьківщина».

По его словам, иностранные врачи передали предварительные выводы лично в руки Ю. Тимошенко и еще не подготовили отчет о ее диагнозе для передачи в Министерство здравоохранения Украины. «То есть понятно, что сейчас этот диагноз для представителей Генпрокуратуры пишется в Администрации Президента», – резюмировал А. Кожемякин (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 20.02.*).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент України В. Янукович провів телефонну розмову з Президентом Туркменістану Г. Бердимухамедовим.

В. Янукович привітав свого туркменського колегу з перемогою на президентських виборах. Глави держав обговорили ряд питань співпраці України та Туркменістану. Також під час розмови йшлося про майбутній візит Г. Бердимухамедова в Україну (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2012. – 17.02.*).

Президент України – Верховний Головнокомандувач Збройних сил України В. Янукович провів зустріч із керівництвом Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних сил України. У розмові, зокрема, взяли участь Секретар РНБОУ А. Клюєв, міністр оборони Д. Саламатін та перший заступник начальника Генерального штабу Збройних сил України В. Замана. «Ми сьогодні обговоримо наші плани стосовно модернізації Збройних сил у частині співпраці з Радою національної безпеки», – наголосив глава держави.

Звертаючись до міністра оборони, Президент сказав: «Вам треба буде разом із секретарем РНБО найближчим часом спільно розглянути всі документи, які стосуються оборонно-

го комплексу і доповісти мені». В. Янукович також наголосив на важливості питання розвитку військово-промислового комплексу, створення нових робочих місць та організації державного замовлення в цій сфері. «У нас стоїть завдання – побудувати новий зразок ракетного комплексу та інші питання, які ми повинні запланувати і виконати в найближчі роки», – також зазначив В. Янукович, додавши, що тут мають бути враховані можливості вітчизняних заводів.

Глава держави також висловився за необхідність оптимізації структури Міністерства оборони та Генерального штабу ЗСУ – «як нам прибрати дублювання, те, що заважало раніше ефективно працювати». За словами В. Януковича, це питання має бути предметом уваги зазначених відомств.

Водночас Президент наголосив, що ця робота не буде проводитися поспіхом. В. Янукович під час зустрічі також акцентував особливу увагу на важливості ефективного вирішення соціальних проблем військовослужбовців та їхніх родин, зокрема, щодо забезпечення офіцерів житлом.

Міністр оборони та перший заступник начальника Генштабу доповіли главі держави про план першочергових заходів у рамках реформування української армії. Ішлося, зокрема, про кроки, спрямовані на підвищення бойової підготовки військ, зміцнення кадрового потенціалу, забезпечення ЗСУ сучасною технікою та модернізацію існуючої. Зустріч відбулася в резиденції Президента України у с. Нові Петрівці (Межигір'я) (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2012. – 18.02.*)

Президент України В. Янукович призначив генерал-лейтенанта В. Заману начальником Генерального штабу – Головнокомандувачем Збройних сил України (Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2012. – 18.02).

Президент України В. Янукович провів зустріч із головою Київської обласної державної адміністрації А. Присяжнюком. Під час зустрічі голова Київської ОДА доповів главі держави про підготовку до проведення Міжнародного інвестиційного форуму, який відбудеться в Києві 21 лютого.

А. Присяжнюк запросив В. Януковича взяти участь у святкуваннях з нагоди 80-річчя створення Київської області. Зустріч відбулася в резиденції Президента України у с. Нові Петрівці (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2012. – 18.02.*)

Президент України В. Янукович взяв участь у святі проводів зими «Масляна» у Вишгороді, що на Київщині.

Глава держави, зокрема, переглянув театралізоване дійство «Змагання зими і весни», взяв участь у хороводі та народних гуляннях.

З нагоди свята главу держави пригостили короваями, млинцями, а також подарували картини народних майстрів. В. Янукович купив на виставці майстрів народної творчості картину в юної художниці з Броварів.

Він також узяв участь у благодійній лотереї, організованій за сприяння Київської обласної державної адміністрації (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2012. – 18.02.*)

Президент України В. Янукович привітав чемпіона світу за версією WBC у суперважкій вазі В. Кличка з перемогою в поєдинку з британським боксером Д. Чісорою.

«Щиро вітаю з черговим захистом найпрестижнішого титулу в боксі. Ця перемога вкотре засвідчила Вашу спортивну мужність, особисту витримку та високу майстерність», – ідеться у вітанні глави держави. В. Янукович побажав В. Кличку щастя, здоров'я та нових звершень (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2012. – 19.02.*)

Прем'єр-міністр Україна М. Азаров вимагає від керівників міністерств, відомств та органів місцевого самоврядування налагодити комунікацію з населенням через Інтернет. Про це глава уряду заявив в ефірі програми «Шустер Live».

«Я часто говорю всім (і міністрам, і головам адміністрацій): дивіться, зараз Інтернет надав вам можливість більше спілкуватися людьми», – відзначив М. Азаров. На його думку, робочі поїздки, звичайно, потрібні, але ефект від них неможливо зрівняти з можливостями спілкування в Інтернеті: «Ну, поїхавти на підприємство, ну, зустрівся, два десятки людей розповіли про свої проблеми. Але це буває рідко. А тут практично кожен може ввійти на твою сторінку і сказати тобі про ті проблеми, які хвилюють».

Прем'єр-міністр підкреслив, що спілкуючись з людьми, використовуючи, наприклад, соціальні мережі, можна отримати колосальний масив інформації і скористатися нею при прийнятті правильних рішень.

М. Азаров нагадав, що він особисто спілкується з громадянами на сторінці соціальної мережі Facebook. «Знаєте, мене переконували відкрити свою сторінку в соціальній мережі, наприклад Facebook. Я довго опирався, бо часу немає. Адже це ж треба кожен день дивитися, переглядати. Але я переконався, що це надзвичайно важливий канал прямого спілкування людей з Прем'єр-міністром безпосередньо і, найголовніше, з апаратом Прем'єр-міністра, – заявив глава уряду. – Я вдячний усім тим, хто зі мною спілкується на цій сторінці, і я намагаюся практично кожну вільну хвилину використовувати для того, щоб подивитися: а що сьогодні сталося тут? Звичайно, багато приходить і такої інформації, яку безпосередньо не можна застосувати. І разом з тим, якщо все-таки узагальнити, переважна більшість – це потрібна і необхідна для нас інформація» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2012. – 18.02.*)

Прем'єр-міністр України М. Азаров переконаний у тому, що відносини з Росією після тимчасових президентських виборів розвиватимуться динамічніше. Таку думку він висловив в ефірі програми «Шустер Live».

«Ми приречені на добре відносини з нашим великим сусідом», – сказав він. За його словами, історично склалося так, що Україна має великого і впливового сусіда – Росію. «Ми маємо враховувати, що поруч з нами розташована велика країна зі своїми інтересами. І наше завдання – зробити так, щоб вони враховували наші інтереси, а ми враховували їх інтереси», – підкреслив М. Азаров. «Я думаю, що процес неминучий. Завершиться ця виборча кампанія і наші відносини будуть розвиватися по висхідній», – упевнений Прем'єр-міністр (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2012. – 18.02.*)

Стабільності курсу гривні нічого не загрожує. Про це заявив Прем'єр-міністр України М. Азаров у вечірньому ефірі «Шустер Live».

«На підтримання валютного курсу зараз Національний банк витрачає досить незначні суми, які співставні з необхідністю підтримання курсу. Ніяких загроз для стабільності валутного курсу зараз немає», – сказав М. Азаров.

Глава уряду зазначив, що Нацбанк змушений витрачати більше іноземної валюти, ніж купує, оскільки Україна має негативне сальдо торговельного балансу, а також негативно впливає на ситуацію висока вартість російського природного газу: «Ще раз повернуся до теми, яка для нас є надзвичайно важливою – це висока вартість газу, який продає нам Російська Федерація. Перш за все цей фактор визначає той негатив, через який у нас щомісячно більше валюти йде з країни, ніж надходить» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2012. – 18.02.*)

Прем'єр-міністр України М. Азаров вважає, що Інтернет не зможе замінити книгу. Про це глава уряду заявив, відповідаючи на запитання користувачів соцмережі Facebook.

«Книга, на мій погляд, – це особисте, і жоден Інтернет її не замінить», – наголосив М. Азаров, відповідаючи на запитання щодо падіння популярності книг. При цьому Прем'єр-міністр поцікавився: «Ви говорите, що людям простіше дізнатися про все за допомогою телевізора і газет або за допомогою Інтернету. А що ви розумієте під поняттям про все? З телевізора, газет можна отримати інформацію. А як отримати задоволення від прочитання хорошої книги? А як ви розумієте собі прочитання “Війни і миру” по Інтернету?»

М. Азаров також вважає цікавою ідею створення пересувних бібліотек, зазначивши, що цей проект буде введений як експериментальний: «Ми спробуємо застосувати цей проект спочатку в обмеженій кількості і подивимося, наскільки це буде затребувано, а далі вже робитимемо висновки» (*Урядовий портал (www.ktni.gov.ua). – 2012. – 17.02.*)

Консолідована робота уряду, роботодавців і профспілок забезпечить дотримання інтересів суспільства під час здійснення реформ. Про це віце-прем'єр-міністр України, міністр соціальної політики С. Тігіпко заявив під час засідання тристоронньої соціально-економічної ради, яка об'єднує представників Кабінету Міністрів, організацій професійних спілок та роботодавців.

«Головне наше спільне завдання – розбудова конкурентоспроможної економіки, створення сприятливого інвестиційного клімату, збільшення кількості робочих місць», – зазначив урядовець. Важливим кроком у цьому напрямі С. Тігіпко назвав комплекс заходів з легалізації зарплат і робочих місць, який підготовлений Міністерством соціальної політики.

«Питання наповнення Пенсійного і соціальних фондів, а отже – і посилення соціального захисту громадян – можливо вирішити лише системно. Тут і легалізація зарплат і робочих

місць, і реформа системи соціальної підтримки населення, і перебудова роботи фондів соціального страхування», – підкреслив віце-прем'єр-міністр.

На думку С. Тігіпка, в умовах проведення економічних і соціальних реформ тристороння соціально-економічна рада має забезпечити ефективний діалог у суспільстві щодо актуальних питань розвитку країни (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2012. – 20.02).

У Києві відбулася консультативна зустріч голови Державної служби України з контролю за наркотиками В. Тимошенка з представником Групи з боротьби зі зловживанням та незаконним обігом наркотичних засобів (Група Помпіду) Ради Європи Р. Телцров. Україна і Група Помпіду, як відомо, прагнуть розвивати й поглиблювати взаємовигідне співробітництво, вивчається питання щодо набуття членства нашої держави в цій міжнародній організації.

Сторони обмінялися думками з питань, що становлять взаємний інтерес: підготовка ДСКН Міжнародної конференції високого рівня, яку планується провести в Києві 21–23 травня цього року у взаємодії з міжнародними організаціями, і розробка проекту Національної стратегії контролю за наркотиками на період до 2020 р. Учасники зустрічі обговорили також основні напрями подальшого двостороннього співробітництва й можливості реалізації спільних проектів щодо профілактики наркоманії та наркозлочинності.

Р. Телцров запропонував розглянути проект поширення досвіду боротьби з розповсюдженням наркотиків у пенітенціарній системі країн Східної Європи. Зі свого боку, ДСКН інформувала Групу Помпіду Ради Європи про власне бачення вирішення цих проблем, які знайдуть відображення в проекті згаданої Стратегії, а також про підготовку в Україні пілотного проекту, втілення якого даватиме шанс наркозалежним особам, що звільняються з місць позбавлення волі, розпочати нове життя без наркотиків і адаптуватися в соціумі.

На зустрічі досягнуто домовленості щодо подальшої активізації робочих контактів з питань контролю за наркотика-ми (*Урядовий портал (www.ktni.gov.ua)*). – 2012. – 20.02).

Уряд України схвалив Розпорядження «Про підписання Угоди між Кабінетом Міністрів України та урядом Італійської Республіки про торговельне судноплавство». Рішення датоване 15 лютого 2012 р. (реєстр. № 88-р).

Підписати зазначену Угоду уповноважено заступника міністра інфраструктури, керівника апарату В. Корнієнка (*Урядовий портал (www.ktni.gov.ua)*). – 2012. – 20.02).

Кабінет Міністрів України схвалив проект закону «Про документи України, що посвідчують особу, підтверджують громадянство України, дають право на виїзд з України та в'їзд в Україну».

Проект закону розроблено Міністерством юстиції на виконання п. 1 Національного плану з виконання Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України, затвердженого Указом Президентом України від 22 квітня 2011 р. № 494.

Проектом закону передбачається визначити види документів України, що посвідчують особу, підтверджують громадянство України, дають право на виїзд з України та в'їзд в Україну: паспорт громадянина України, посвідчення громадянина України, дипломатичний паспорт України, службовий паспорт України, посвідчення особи моряка, посвідчення члена екіпажу, посвідчення особи на повернення в Україну, проїзний документ біженця, посвідчення особи без громадянства для виїзду за кордон, проїзний документ особи, який надано додатковий захист.

На сьогодні окремі питання документів, що посвідчують особу та підтверджують громадянство України, визначаються низкою підзаконних нормативно-правових актів.

Прийняття закону дасть змогу законодавчо визначити види документів України, що посвідчують особу, підтверджують громадянство України, дають право на виїзд з України та в'їзд в Україну, інформацію, яка в них вноситься, обов'язки осіб, на ім'я яких видані такі документи, та врегульовує питання щодо їх оформлення, видачі, обміну, повернення, вилучення, знищення, визнання недійсними (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2012. – 20.02).

Кабінет Міністрів України схвалив законопроект «Про внесення змін до Земельного кодексу України щодо посилення вимог стосовно охорони довкілля під час вирішення питань вилучення (викупу), надання, зміни цільового призначення земельних ділянок». Рішення датоване 15 лютого 2012 р.

У Міністерстві екології та природних ресурсів, яке ініціювало внесення змін до закону, вважають, що його прийняття та виконання дасть змогу покращити стан збереження природно-заповідного фонду. Буде створено передумови для недопущення зловживань під час вирішення питань щодо вилучення, (викупу), надання, зміни цільового призначення земельних ділянок цінних природоохоронних територій. Усунення правової колізії щодо проведення геологорозвідувальних робіт на землях природно-заповідного фонду дасть змогу зменшити ризики щодо впровадження відповідних видів господарської діяльності.

Для громадян – позитивний ефект за рахунок створення передумов для покращення стану довкілля та збереження цінних природоохоронних територій (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2012. – 20.02).

Украина может начать экспортные поставки сыра в Иорданию. Об этом написал глава Министерства иностранных дел К. Грищенко в своем микроблоге на Twitter.

Так, после проблем с поставками украинского сыра в Россию наша страна активно ищет альтернативные рынки сбыта этой продукции. «Не мог не затронуть вопрос возможного

экспорта украинского сыра. Уверен, в РФ наши сыры вернутся, но новые рынки еще никому не мешали. В иорданских партнерах импонирует настрой на результат. Переговоры с премьер-министром Иордании подтвердили хорошие возможности для торговли», – подчеркнул министр, подводя итоги встречи с премьер-министром Иордании в Аммане.

Ранее посол России в Украине М. Зурабов заявил, что в ближайшее время «сырный вопрос» между Украиной и Россией будет урегулирован. «Я думаю, что в ближайшее время мы добьемся, что вопрос будет урегулирован таким образом, чтобы ни одна, ни другая сторона не провоцировали друг друга на действия, о которых мы впоследствии будем сожалеть и размышлять над тем, как нормализовать эту ситуацию», – отметил посол (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 20.02).

Инициативы Минобразования относительно сокращения уроков украинского языка в школах являются «смешными». Об этом заявила советник Президента А. Герман в интервью Радио «Свобода».

«К этому надо относиться философски и довольно спокойно. Во-первых, Табачник, как и Валуев, не вечные. А во-вторых, такова ментальность украинского народа. Наши люди скорее сделают эффективнее, когда надо делать наоборот. Вспомните годы, когда при власти была оранжевая команда, тогда наоборот было, я бы сказала, определенное навязывание украинского языка для восточных регионов, для Крыма, но это дало этот эффект. Такова уже природа украинцев, что, когда им запрещать, то они лучше будут за это бороться. Поэтому я не знаю, будут ли эти смешные инициативы нынешнего Министерства образования иметь тот эффект, на который рассчитывают их инициаторы», – сказала она.

А. Герман также подчеркнула, что за всю историю существования украинского народа, никогда не существовало государственной политики защиты и развития украинского языка. «Но, несмотря на это, украинский язык не только выжил, а еще и развивался», – отметила она.

«Украинский язык пережил Валуевские указы, украинский язык будет существовать и развиваться, пока будут жить в мире украинцы. Поэтому я оптимистично настроена и верю, что государственная языковая политика будет улучшаться», – подытожила А. Герман (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 21.02).

ПОЛІТИКА

Экс-министр здравоохранения Чехии С. Ройтова намерена приехать в Украину для координации работы международной группы врачей и начала скорейшего лечения экс-премьер-министра Украины Ю. Тимошенко. Об этом С. Ройтова сообщила в интервью Радио «Свобода».

Она пояснила, что чешские специалисты не вошли в состав международной медицинской комиссии по обследованию Ю. Тимошенко, потому что украинский МИД параллельно уже обратился к правительствам Германии и Канады с просьбой направить своих врачей. «После договоренности с семьей Тимошенко решили, что мое вхождение в начатое дело, ведь я политик, я это понимаю, могло бы затормозить все дело. Из-за того, что Ю. Тимошенко страдала от боли и ей не давали никаких лекарств, нужно было, чтобы ее быстрее осмотрели невролог и другие врачи», – сказала С. Ройтова, которая в настоящее время является депутатом Европарламента.

При этом она опровергла информацию, что Ю. Тимошенко для оздоровления или операции могут перевезти в Чехию, где в настоящее время скрывается от украинских правоохранительных органов муж экс-премьера А. Тимошенко. «Это, конечно, выдумки, которые имеют целью нанести ущерб добромыслию Чехии. То есть я могу полностью опровергнуть все слухи о том, что готовится проведение какой-либо операции в Чешской Республике», – подчеркнула С. Ройтова (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 20.02).

Назначенение владельца холдинга Group DF и главы Федерации работодателей Украины Д. Фирташа председателем Национального трехстороннего социально-экономического совета нецелесообразно. Об этом заявил глава Коммунистической партии Украины П. Симоненко.

«У нас есть народная мудрость: пусти козла в капусту. Это то же самое, потому что если мы говорим об экономических реформах, то это назначение не вписывается ни в какие рамки», – сказал он.

С точки зрения экономики П. Симоненко назвал некорректным назначение представителя крупного бизнеса на такую должность. «На эту должность власти почему-то не поставили простого рабочего, который бы защищал права таких, как он, а поставили человека, который свою деятельность направит только на то, чтобы ужесточить эксплуатацию рабочих для получения прибыли», – подчеркнул глава КПУ (*Минпром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 20.02).

Представители экс-министра внутренних дел Ю. Луценко в Европейском суде по правам человека – И. Фомин и В. Теличенко – получили сообщение Европейского суда по правам человека о назначении публичных слушаний по делу «Луценко против Украины» на 17 апреля 2012 г. Об этом сообщает пресс-служба «Народной самообороны».

В открытом режиме суд будет исследовать законность задержания и ареста заявителя, а также использование системы правосудия против Ю. Луценко с целью устраниния его от политической жизни в Украине и недопущения к парламентским выборам 2012 г.

Адвокат экс-министра И. Фомин пояснил: «На публичные слушания поставлены два вопроса – о незаконности ареста Ю. Луценко и о наличии политических мотивов содержания Юрия Витальевича под стражей».

«Суд чрезвычайно требователен к доказательствам, на основе которых выносит решение. Но ввиду того, что Парламентская ассамблея Совета Европы недавно приняла резолюцию, которой признала политический характер преследования оппозиционеров, я уверен, что мы сможем это доказать и Европейскому суду», – отметил И. Фомин.

Напомним, что заявление экс-министра внутренних дел в Европейский суд было подано в январе 2011 г. Суд установил режим приоритетного рассмотрения дела (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 20.02*).

Депутат Европейского парламента П. Коваль заявляет о негативной реакции Европейского Союза на увольнение А. Клюева с должности первого вице-премьер-министра, министра экономического развития и торговли.

«Разумеется, надо открыто сказать, что в Брюсселе (Бельгия) не очень хорошо восприняли то, что А. Клюев перешел с должности первого вице-премьера в СНБО... Там считают, что это решение не будет помогать процессу переговоров», – сказал он.

Депутат отметил, что А. Клюев был успешным парламентарием и влиятельным политиком, благодаря чему он сумел успешно завершить переговоры по соглашению об ассоциации и зоне свободной торговли между Украиной и ЕС. П. Коваль также выразил мнение, что новое назначение связано с предстоящими выборами Верховной Рады (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 21.02*).

У России нет территориальных претензий к Украине. Об этом заявил глава Госдумы РФ С. Нарышкин в эфире интервью каналу ICTV.

«Я официально заявляю, что со стороны РФ нет претензий ни на один квадратный метр украинской земли, и знаю, что со стороны Украины к РФ нет таких претензий», – сказал он.

При этом С. Нарышкин напомнил, что подписанный в 1997 г. Большой договор подтвердил стратегический характер

партнерских отношений, признание территориальной целостности и отсутствие каких-либо территориальных претензий.

Кроме того, спикер Госдумы подчеркнул, что переговорный процесс по делемитации морского участка украинско-российской границы близится к завершению.

Как сообщалось, на прошлой неделе глава МИД РФ С. Лавров сообщил о том, что Россия и Украина достигли понимания по Азово-Керченскому урегулированию. Напомним, что ранее по вопросу демаркации границы уже состоялось более тридцати раундов официальных переговоров (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 21.02).

Политолог К. Бондаренко считает, что оппозиционность КПУ проявляется только на словах. Об этом он заявил в рамках экспертного опроса ИА «Мост-Днепр»: «Является ли КПУ партией власти?»

«Коммунисты присоединялись к оппозиции в 2002 г. Сейчас коммунисты стараются стоять особняком и их оппозиционность в большой мере условна, проявляется только на словах. Коммунисты пытаются быть в оппозиции к власти и в то же время находиться во власти, не против отправлять своих представителей на чиновничьи должности.

Оппозицией к действующей власти, представляющей классовые интересы капитала, может быть только политическая сила, отстаивающая интересы трудящихся. Оппозиция – это классовое понятие.

Коммунисты постоянно пытаются говорить о том, что они в оппозиции, что им что-то не нравится. П. Симоненко, А. Голуб постоянно делают вроде бы оппозиционные заявления. Но с их стороны – это просто игра в оппозиционность», – сказал К. Бондаренко (*Четверта влада* (<http://4vlada.net>). – 2012. – 21.02).

ЕКОНОМІКА

Роспотребнадзор с целью возобновления поставок украинских сыров в РФ направил в Министерство аграрной политики и продовольствия Украины перечень документов для проверки предприятий, которые производят сыр, экспортируемый в Россию. Об этом говорится в сообщении Роспотребнадзора.

«С целью выработки мер по возобновлению поставок сыров ряда украинских производителей Федеральная служба по надзору в сфере защиты прав потребителей и благополучия человека направила в Министерство аграрной политики и продовольствия Украины перечень документации для проведения документарной проверки предприятий, вырабатывающих сыры и поставляющих их на рынок Российской Федерации», – говорится в сообщении ведомства.

Федеральная служба по надзору в сфере защиты прав потребителей и благополучия человека РФ также готова рассмотреть документы на продукцию, которые поступят непосредственно от украинских предприятий, вырабатывающих сыр и поставляющих их на российский рынок (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 20.02*).

По оценкам Департамента экономического анализа и прогнозирования Национального банка Украины рост ВВП в январе составил около 2% в годовом измерении. Об этом говорится в сообщении НБУ.

По данным НБУ, на фоне высокой базы сравнения прошлого года прирост индекса производства базовых отраслей (ИПБО) в январе составил 3,1% в годовом измерении.

Основным фактором экономического роста был высокий внутренний потребительский спрос, подчеркивают в НБУ. Наибольший вклад в прирост ИПБО обеспечила розничная торговля (1,3 п.п.), рост оборота которой в январе составил 13,8 % в годовом измерении. По оценкам департамента основным фактором положительной динамики отрасли был рост

реальної заработной платы населения высокими темпами (11 % в годовом измерении в декабре 2011 г. и 8,7 % в целом за 2011 г.).

В НБУ также отметили, что ухудшение погодных условий в конце января негативно сказалось на динамике некоторых промышленных отраслей. С другой стороны, существенное понижение температуры воздуха привело к увеличению производства электроэнергии (3,4 % в годовом измерении) и соответственно объемов добычи топливно-энергетических полезных ископаемых (3 %).

В то же время, несмотря на прекращение работ на многих строительных объектах из-за ухудшения погодных условий, объемы строительства возросли на 2,5 % в годовом измерении. Определяющим фактором роста отрасли оставалось увеличение государственного финансирования (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 20.02.*).

Інвестиційний проект модернізації мереж водопостачання та водовідведення міста ПАТ «АК «Київводоканал» буде запропоновано інвесторам першого Київського інвестиційного форуму на умовах державно-приватного партнерства.

Модернізація мереж передбачена міською програмою «Питна вода міста Києва на 2011–2020 рр.», до якої, зокрема, увійшли розвиток водопровідних станцій, розвиток підземних водозaborів і системи децентралізованого водопостачання, відновлення, оптимізація та розвиток системи розподілення води, а також підвищення ефективності експлуатації й обслуговування системи.

Так, за даними Головного управління економіки та інвестицій, загальна вартість заходів програми становить 7,8 млрд грн, які планується розподілити між державним і міським бюджетом, ПАТ «АК «Київводоканал» та інвесторами.

Передбачено, що у разі зацікавленості інвесторів, проект буде реалізовано за схемою державно-приватного партнерства, згідно з якою Київська міська рада надає майно, землю, за-

тважко тарифи та контролює виконання модернізації, а приватний партнер забезпечує фінансування, організовує будівництво, купує обладнання та забезпечує реалізацію проекту.

«Київська міська влада спільно з “Київводоканалом” планує представити проект модернізації мереж водопостачання та водовідведення інвесторам Форуму як ключовий. Реалізація проекту даст змогу місту вирішити існуючі проблеми з водопостачання та водовідведення і суттєво підвищити якість питної води в місті. А ще зменшить втрати в мережі, які сьогодні сягають 20 %. Проект планується реалізувати на умовах державно-приватного партнерства, яке передбачає співпрацю міста та інвесторів і залучення приватного капіталу до співфінансування проекту», – заявив заступник голови КМДА Р. Крамаренко (*Урядовий портал (www.ktni.gov.ua)*). – 2012. – 20.02).

Упровадження виваженої політики щодо земельних питань дозволило столичній владі збільшити бюджет міста. Так, від сплати оренди за землю місто додатково отримає 443 млн грн. За словами заступника голови Київської міської державної адміністрації Р. Крамаренка, отримати ці кошти столиця зможе внаслідок переукладання договорів оренди на земельні ділянки, за якими нині діють ставки, нижчі від встановлених Податковим кодексом України.

«У Києві досі є ділянки, де землекористувачі сплачують лише 1 % від оціночної вартості землі, хоча за Податковим кодексом ця ставка становить від 3 до 12 % залежно від призначення. Ми переукладемо договори, у першу чергу ті, за якими закінчується термін дії. Крім того, надходження до бюджету ми збільшимо за рахунок застосування підвищених коефіцієнтів на земельні ділянки, розташовані на територіях, які мають історико-культурне значення», – розповів Р. Крамаренко.

Він додав, що міська влада також планує отримати 90 млн грн від сплати пайового внеску власниками малих архітектурних форм. Ще 4,6 млн грн надійде до бюджету в результаті збільшення власних надходжень від бюджетних ус-

танов. «Перед нами чітке завдання – віднайти шляхи для додаткових надходжень у бюджет, переглянути всі старі угоди та оптимально використати ресурси міста. Ми працюємо на підвищення ефективності міського господарства. Створюємо комфортні умови для столичних приватних підприємств, які сплачують податки до міського бюджету. Активізуємо антикорупційну діяльність аби не допустити фінансових зловживань у власних структурах. Ці заходи дають результати – бюджет столиці збільшується. А отже, збільшуються і можливості міста посилити соціальний захист населення, що є нашою основною метою», – підкреслив Р. Крамаренко (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2012. – 20.02).

В 2011 г. группа СКМ инвестировала в развитие своих активов 15,163 млрд грн. Об этом говорится в сообщении СКМ.

В частности, инвестиции в развитие бизнеса и модернизацию предприятий холдингов Метинвест и ДТЭК составили 9,06 млрд грн и 4,44 млрд грн соответственно. Объем инвестиций в развитие непромышленных направлений группы СКМ составил 1,67 млрд грн.

Общий объем инвестиций группы СКМ в реализацию программ, направленных на охрану окружающей среды, охрану труда и развитие регионов присутствия превысил 5 млрд грн. В том числе инвестиции в охрану окружающей среды и социальные программы для регионов присутствия составили около 2,99 млрд грн (2,284 млрд грн в 2010 г.), а инвестиции в охрану труда и промышленную безопасность в 2011 г. возросли практически в два раза – до 1,4 млрд грн (797,6 млн грн в 2010 г.). «Инвестирование в развитие предприятий и социальной сферы остается нашим неизменным фокусом. В 2011 г. мы на 70 % нарастили общий размер инвестиций в модернизацию, охрану окружающей среды, социальные программы для регионов присутствия, охрану труда и промышленную безопасность. Мы рассчитываем, что рыночная конъюнктура в 2012 г. позволит сохранить позитивную динамику в нашей инвестиционной деятельности», – отметил генеральный директор компании СКМ О. Попов.

Компания СКМ – профессиональный инвестор, управляющая компания крупнейшей финансово-промышленной группы Украины, деятельность которой сконцентрирована в трех основных сферах бизнеса: горно-металлургической, электроэнергетической и финансовой, а также в телекоммуникациях, медиа-бизнесе, недвижимости, розничной торговле, глинодобывче, торговле нефтепродуктами, сельском хозяйстве, торговле медикаментами, машиностроении и транспортном бизнесе.

В группу СКМ входят компании Метинвест и ДТЭК, Первый украинский международный банк и Ренессанс-Капитал, АСКА и АСКА-Жизнь, телекоммуникационная группа Vega, Медиа Группа «Украина» и издательский холдинг «Сегодня Мультимедиа», ЭСТА Холдинг (недвижимость), Украинский Ритейл (розничная торговля), UMG (добыча глин), Параллель (оператор рынка нефтепродуктов), Харвист (сельское хозяйство), Украинский Аптечный Холдинг, машиностроительный холдинг «Горные машины», транспортный холдинг «Портинвест» и др. (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 20.02).

Российская Федерация готова возобновить завоз сыров из Украины при условии их надлежащего качества. Об этом заявил глава Роспотребнадзора Г. Онищенко на брифинге в Москве.

«Мы опубликовали полный перечень документов, дали список требований производителям – пожалуйста, привозите, мы посмотрим. Если это нас удовлетворит, то поедем смотреть все производство», – сказал он.

По словам Г. Онищенко, Министерство агрополитики и продовольствия Украины «лентяйничает». Он уточнил, что Роспотребнадзор направил украинскому министерству перечень документов, но ответ пока не получен.

В связи с этим перечень документов и был размещен на сайте Роспотребнадзора, чтобы производители могли бы обратиться непосредственно в российскую санитарную службу. Отвечая на вопрос, намерена ли РФ ограничивать ввоз других

украинских сыров, Г. Онищенко сказал: «Если будут завозить плохой, то будем» (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 21.02).

Украина сократила экспорт сыра в январе 2012 г. до 4,9 тыс. т. Это почти на 40 % меньше, чем в декабре, и почти на 11 % уступает экспорту января 2011 г., пишет «Дело».

В январе Украина почти вполовину сократила поставки сыра на экспорт. Падение объемов международной торговли связано с традиционным сезонным проседанием АО «Пирятинский сырзавод» и ООО «Гадячсыр», которые входят в группы трех крупнейших экспортёров и производителей.

Для украинских производителей сыра, несомненно, важно сохранить такой рынок сбыта, как Россия. Об этом свидетельствуют следующие факты:

- примерно 40 % производимого сыра идет на экспорт;
- примерно 86 % экспорта украинского сыра направляется в Россию.

Практически 100 % вывозимого из Украины сыра поставляется в страны СНГ. Естественно, нужно стремиться к расширению рынков сбыта сыра, но в силу объективных причин в ближайшем будущем это маловероятно.

Пока же в сложившейся ситуации ряд украинских переработчиков понизил закупочные цены на молочное сырье, о чём сообщает Ассоциация производителей молока Украины.

Также была остановлена работа АО «Пирятинский сыр завод», а работники производственных цехов были отправлены в отпуск за свой счет (*Минфин* (<http://minfin.com.ua>). – 2012. – 21.02).

Для нотаток

Бюлетень підготували

Н. Тарасенко, О. Пестрецова, В. Пальчук

Редакційна група відділу синтезу соціокультурних мережевих ресурсів

Н. Автономова, Т. Дубас, Л. Степченко, Ю. Шлапак

Комп'ютерна верстка

В. Бондаренко

Підп. до друку 21.02.2012.

Формат 60x84 1/₁₆. Друк офс. Папір офс. Обл.-вид. арк. 2,90. Гарнітура Times,

HeliosCompressed, HeliosCondLight

Видається в друкованому та електронному вигляді

Надруковано у НВЦ Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського
03039, м. Київ, просп. 40-річчя Жовтня, 3

Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 03.08.2001 р.